

Beleidsverslag WWB, IOAW, IOAZ 2014,
tekortanalyse budget 2015 en te nemen
maatregelen.

Afdeling Burger
Gemeente Valkenburg aan de Geul

Voorwoord

Hierbij presenteer ik u het Jaarverslag Werk en Inkomen over 2014.

Dit plan omvat een beknopt verslag van de gemeentelijke uitvoering van de Wet Werk en Bijstand (inclusief het Bijstandsbesluit Zelfstandigen), de I.O.A.Z. en de I.O.A.W. over het jaar 2014.

Naast de periodieke managementrapportage en de jaarrekening, legt de afdeling Maatschappelijke Ondersteuning verantwoording af over de uitvoering van de WWB en andere uitkeringen. Vooral wordt ingegaan op de in 2014 behaalde resultaten op het gebied van arbeidsintegratie, uitkeringsverstrekking, handhaving en armoedebestrijding.

Als gemeente besteden wij veel aandacht aan de kwaliteit van de uitvoering van deze uitkeringsvormen. Het waar mogelijk voorkómen van instroom en bevorderen van uitstroom staat centraal.

Wij zijn en blijven streng aan de poort. Dit onder het motto “werk gaat boven uitkering”. Ook wordt in het kader van een beleid “hoogwaardig handhaven” veel aandacht besteed aan het handhaven van regels en afspraken. Dit beleid is zowel gericht op fraudepreventie als op het toezicht op de naleving van de bijstandsvoorwaarden. Het heeft mede ten doel misbruik en oneigenlijk gebruik van de bijstand terug te dringen.

Mijn waardering gaat uit naar onze medewerkers van de afdeling Maatschappelijke Ondersteuning die deze taken met verve hebben uitgevoerd.

Het is een hele klus om deze gemeentelijke taken goed en adequaat op te pakken. Ook voor de categorie mensen die niet meer kunnen en voor hen die niet willen.

Financieel gezien is gebleken dat het vastgestelde Rijksbudget Inkomensdeel WWB bijna toereikend is om de uitkeringslasten over het jaar 2014 te betalen en dat wij geen beroep hoeven te doen op de Toetsingscommissie WWB om extra budget aan te vragen.

Echter, de gemeente Valkenburg aan de Geul blijft financieel kwetsbaar doordat we de komende jaren afhankelijk blijven van het toe te kennen budget door het rijk. Bovendien wonen in onze gemeente relatief veel personen met een WWB, WW- WAO- Wajong- of WAZ uitkering.

Vanwege de verwachting dat het budget over het jaar 2015 niet toereikend is, hebben wij een analyse gemaakt van de oorzaak van dit verwachte tekort en zijn inmiddels maatregelen genomen om dit tekort terug te dringen.

Onze bestuurlijke opdracht bestaat de komende jaren uit het realiseren van kansen en mogelijkheden op het gebied van werk voor deze doelgroep. Diegenen waarvoor dit niet zal lukken, moeten kunnen terugvallen op een goed en rechtvaardig vangnet. Ik vertrouw erop dat dit verslag duidelijk inzicht geeft in de wijze waarop het gemeentebestuur deze belangrijke taken uitvoert.

*Drs. H.M.L. Dauven
Wethouder.*

In het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) (inclusief BBZ), IOAW en IOAZ zijn wij als gemeente zowel financieel als beleidsmatig verantwoordelijk voor de uitvoering van deze regelingen.

Waar dit is voorgeschreven is het gemeentelijk beleid voor de uitvoering van deze regelingen vastgelegd in verordeningen.

Het betreft de volgende verordeningen:

- Verordening Toeslagen en Verlagingen WWB gemeente Valkenburg aan de Geul;
- Afstemmingsverordening WWB gemeente Valkenburg aan de Geul;
- Afstemmingsverordening IOAW en IOAZ gemeente Valkenburg aan de Geul;
- Handhavingsverordening WWB gemeente Valkenburg aan de Geul;
- Verordening Cliëntenparticipatie WWB gemeente Valkenburg aan de Geul;
- Re-integratieverordening gemeente Valkenburg aan de Geul 2005;
- Verordening krediethypotheek en pandrecht bijstand 2004;
- Verordening Persoonsgebonden budget WSW;
- Inspraakverordening WSW.

In dit beleidsverslag wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het beleid en de behaalde resultaten.

Vanwege de 100% financiële verantwoordelijkheid van de gemeente is het zaak dat de gemeenteraad de vinger aan de pols houdt en derhalve regelmatig wordt geïnformeerd over voortgang en resultaten.

Gelet op het vorenstaande wordt jaarlijks een beleidsverslag aan uw raad aangeboden. Dit laat onverlet dat de raad via de raadscommissie CSWO geïnformeerd wordt zodra de omstandigheden hiertoe aanleiding geven

In dit beleidsverslag 2014 staan een drietal doelstellingen centraal:

1. **Inkomen.** Personen die niet zelfstandig in de noodzakelijke kosten van het bestaan kunnen voorzien, kunnen indien zij aan de voorwaarden voldoen recht doen gelden op een uitkering. Dit impliceert echter ook dat anderen geen recht hebben op uitkering. Met andere woorden het recht op uitkering dient nauwkeurig vastgesteld te worden.
2. **Werk.** De wet stelt werk boven uitkering. Is er uiteindelijk toch geen werk voorhanden dan is het beleid er op gericht, dat de uitkeringsgerechtigde zo snel mogelijk weer in zijn eigen levensonderhoud kan voorzien.
3. **Zorg.** Deze functie komt steeds nadrukkelijker aan de orde als het economische klimaat verslechtert. Voor deze personen uit deze categorie dient de gemeente zorg te hebben.

Wij hebben deze drieledige doelstelling in 2014 in grote mate kunnen verwezenlijken mede als gevolg van een goed handhavingsbeleid, re-integratiebeleid en armoedebeleid.

Hoofdstuk 2	Inkomen
--------------------	----------------

2.1	Inleiding
------------	------------------

In het kader van de regelgeving zijn gemeenten zowel financieel als beleidsmatig verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wetten en regelingen. Het Rijk stelt hiertoe jaarlijks voor alle gemeenten een macrobudget WWB vast, dat volgens een bepaalde verdeelsleutel wordt uitgekeerd aan de gemeenten. Het WWB budget bestaat uit een gebundelde uitkering (ter financiering van de uitkeringen) en een participatiebudget (ter financiering van re-integratievoorzieningen). Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor een overschot dan wel tekort op het budget. Doel van deze financieringsystematiek is gemeenten nog meer dan voorheen te stimuleren tot een actief re-integratiebeleid en een efficiënte handhaving van regelgeving. Wij dienen dus zorg te dragen voor onder andere een effectief bijstandsbeleid. .

2.2	Rechtmatigheid van de uitvoering
------------	---

Voor een adequate en rechtmatige uitvoering worden een aantal instrumenten gebruikt, te weten:

1. Voorlichting

Voorafgaand aan de verstrekking van een uitkering besteedt zowel het Werkplein Mergelland als de afdeling Burger nadrukkelijk aandacht aan voorlichting over de rechten en plichten die aan een uitkering verbonden zijn. De verstrekking van de informatiemap maakt hier deel van uit. Alle aanvragers voor een periodieke uitkering levensonderhoud van de afdeling Burger ontvangen deze map. Hierin staan, naast uitgebreide informatie over werk en regelingen, alle spelregels die zowel door de afdeling als de klanten in acht moeten worden genomen.

2. Entree-onderzoek;

Aanvragen voor een uitkering dienen ingediend te worden bij het Werkplein Mergelland. Doel is dat de klant zich bij het Werkplein Mergelland eerst oriënteert op werk. Mocht er niet direct werk voorhanden zijn dan wordt een uitkeringsintake verricht. Bepaalde doelgroepen kunnen de uitkeringsaanvraag rechtstreeks indienen bij de gemeente Valkenburg aan de Geul.

Niet iedere uitkeringsaanvraag leidt tot een toekenning van een uitkering. In de loop van het proces van afhandeling kan de aanvraag door de aanvrager worden ingetrokken. Ook kan de aanvraag in verband met het ontbreken van noodzakelijke gegevens buiten behandeling worden gesteld dan wel afgewezen worden.

Deze werkwijze leidde in het jaar 2014 tot 168 meldingen bij het Werkplein Mergelland. Hiervan hebben 65 meldingen niet geleid tot een aanvraag WWB vanwege het vinden van werk, het volgen van een opleiding, niet voldaan aan de voorwaarden etc. 103 meldingen resulteerden in een aanvraag voor een uitkering WWB.

Aanvragen	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal intakes werkplein Mergelland	283	231	239	191	168
Niet door de Poortwachter	148	121	105	72	65
Naar gemeente voor uitkering	135	110	134	119	103

De afdeling Burger draagt vervolgens zorg voor de vervolprocedure, afhandelen aanvraag, toetsing rechtmatigheid , verificatie en handhaving.

In het jaar 2014 zijn 103 aanvragen voor een uitkering op grond van de WWB afgehandeld. Het vorenstaande leidde tot 91 toekenningen en 12 afwijzingen.

WWB	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal aanvragen	134	135	110	134	119	103
Aantal toekenningen	121	120	96	93	99	91
Aantal afwijzingen	13	15	14	41	20	12

In het jaar 2014 zijn 13 aanvragen op grond van de IOAW afgehandeld. Hiervan zijn 11 aanvragen toegekend en 2 afgewezen.

IOAW	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal aanvragen	6	7	4	8	6	13
Aantal toekenningen	4	6	3	5	5	11
Aantal afwijzingen	2	1	1	3	1	2

In het jaar 2014 zijn 2 aanvragen op grond van de IOAZ ingediend, waarvan 2 toegekend.

IOAZ	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal aanvragen	0	2	0	0	3	2
Aantal toekenningen	0	1	0	0	2	2
Aantal afwijzingen	0	1	0	0	1	0

In het jaar 2014 zijn 15 aanvragen op grond van de Bbz afgehandeld. Hiervan zijn 8 aanvragen toegekend en 7 afgewezen.

Bbz	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal aanvragen	18	29	26	28	33	15
Aantal toekenningen	10	15	11	12	17	8
Aantal afwijzingen	8	14	15	16	16	7

In het jaar 2014 zijn 174 aanvragen voor een langdurigheidstoeslag afgehandeld. Hiervan zijn 145 aanvragen toegekend en 29 afgewezen.

Langdurigheidstoeslag	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal aanvragen	110	134	142	150	164	174
Aantal toekenningen	104	117	120	131	134	145
Aantal afwijzingen	6	17	22	19	30	29

Vrijwel alle aanvragen zijn binnen de wettelijke beslistermijn afgehandeld. De afhandelingstermijn bij aanvragen is overigens een termijn van orde, waarop bij het niet halen van de termijn geen sancties staan.

3. Gegevensuitwisseling

Indien de verstrekte gegevens aanleiding daartoe geven heeft verificatie bij derden plaatsgevonden.

Binnen de eigen gemeentelijke organisatie hebben wij toegang tot de bevolkingsgegevens van het GBA. Verder worden gegevens gecontroleerd via het Inlichtingenbureau en SUWI net. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een koppeling van diverse informatiesystemen waaronder ook het UWV, de belastingdienst en de Kamer van Koophandel.

- Inlichtingenbureau

Het inlichtingenbureau is een organisatie die functioneert als intermediair voor gegevensuitwisseling tussen gemeente en andere daartoe aangewezen instanties. Het kan hierbij gaan om de belastingdienst, de UWV, de IBG en/of andere gemeenten. De gegevensuitwisseling met het inlichtingenbureau geschiedt elektronisch. Maandelijks ontvangt de afdeling Burger een signaaloverzicht met meldingen. Alle meldingen worden onderzocht.

In een aantal gevallen leidt dit tot het opleggen van een maatregel en/of tot wijziging/intrekking van de uitkering. Aangezien in veel gevallen sprake is van een samenloop van handhavinginstrumenten is niet specifiek aan te geven wat het effect van het aantal meldingen is.

- SUWI net

De klantmanagers van de afdeling Burger zijn aangesloten op SUWI net, waar zij financiële gegevens van klanten kunnen controleren. SUWI net is een instrument waarmee via het internet op elk moment bepaalde gegevens te raadplegen zijn. De klantmanagers raadplegen SUWI net bij elke nieuwe aanvraag, bij periodieke heronderzoeken en ook als daar speciale aanleiding voor is. Gegevens welke o.a. geraadpleegd kunnen worden zijn: arbeid- en uitkeringsverleden, inschrijving Werkplein Mergelland, gegevens van RDW.

4. Huisbezoek

Het huisbezoek is een uiterst geschikt instrument ter verificatie van de individuele situatie van de klant en een betere waarborg van de rechtmatigheid van de te verstrekken uitkering te bewerkstelligen. Vaste regel is dat bij vrijwel elke aanvraag voor een uitkering een huisbezoek plaatsvindt om een duidelijk beeld te krijgen inzake de woon- en leefsituatie en eventuele andere zaken welke van belang kunnen zijn. In het jaar 2014 hebben 79 huisbezoeken plaatsgevonden

5. Periodiek rechtmatigheid onderzoek;

Op grond van het 'Beleidsplan WWB, IOAW en IOAZ' is de afdeling Burger verplicht om periodiek, de voor het recht op uitkering van belang zijnde gegevens, van alle klanten opnieuw te beoordelen.

Op basis van genoemd plan zijn in het jaar 2014 137 periodieke rechtmatigheid onderzoeken uitgevoerd, welke zoveel als mogelijk binnen de vastgestelde termijnen zijn afgehandeld. Het uitvoeren van een rechtmatigheid onderzoek staat op gelijke hoogte met een entreeonderzoek; immers het recht op uitkering moet opnieuw worden vastgesteld.

6. Doelonderzoek

Behoudens het periodieke rechtmatigheid onderzoek wordt gecontroleerd op de doelmatigheid, de uitstroom. Hiermee wordt gedoeld op de naleving van de arbeidsverplichtingen en op het nakomen van (overige) verplichtingen. In het jaar 2014 zijn 27 doelonderzoeken uitgevoerd.

7. Periodieke rechtmatigheid verklaring

Een ander wezenlijk instrument bij de controle op de rechtmatigheid is de periodieke rechtmatigheid verklaring. Dit formulier dient maandelijks door de klant te worden ingevuld en ingeleverd en geeft inzicht in eventuele wijzigingen in de omstandigheden welke van invloed kunnen zijn op het vaststellen van het recht op uitkering. In het jaar 2014 zijn circa 4000 rechtmatigheid verklaringen behandeld.

8. Mutaties

In het jaar 2014 zijn 250 mutaties afgehandeld. Deze mutaties vloeien hoofdzakelijk voort uit de inlevering en controle van de rechtmatigheid verklaringen. Hiermee wordt bereikt dat het uitkeringsbestand up-to-date wordt gehouden waardoor de rechtmatigheid van de uitkering gewaarborgd is c.q. blijft.

9. Einde uitkeringsonderzoek

Op grond van de 'Administratieve Uitvoeringsregeling WWB, IOAW, IOAZ en Bbz 2004', welke onderdeel vormt van het 'Beleidsplan WWB, IOAW en IOAZ', is de afdeling **Burger** verplicht om binnen zes maanden na beëindiging van de uitkering een einde uitkeringsonderzoek in te stellen. De eindconclusie van het einde uitkeringsonderzoek dient te zijn dat er geen wederzijdse rechten en plichten meer resteren. Mocht echter blijken dat er toch nog resterende rechten en plichten zijn waaraan ten tijde van het einde uitkeringsonderzoek niet kan worden voldaan, dan worden deze vastgelegd in de administratie waardoor een correcte afhandeling is gewaarborgd.

In het jaar 2014 zijn 105 einde uitkeringsonderzoeken uitgevoerd, welke allemaal binnen de voorgeschreven termijn zijn afgehandeld.

Beëindigingen	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal aantal beëindigingen WWB/IOAW/IOAZ	130	103	82	85	105
Arbeid /dienstbetrekking/zelfstandige	66	44	31	35	41
Ander inkomen/voorzittende voorziening	23	17	6	10	13
Pensioengerechtigde leeftijd	7	11	12	7	11
Verhuizing	12	17	18	19	20
Geen inlichtingen	11	7	11	6	10
Fraude	2	4	3	2	4
Overig	9	3	1	6	6

10. Debiteuren heronderzoek

Op grond van de 'Administratieve uitvoeringsregeling WWB, IOAW, IOAZ en Bbz 2004' zijn wij verplicht om de openstaande debiteuren periodiek te controleren. In het jaar 2014 hebben 132 heronderzoeken verhaals- en terugvordering debiteuren plaatsgevonden. Alle onderzoeken zijn binnen de termijn van genoemde uitvoeringsregeling afgehandeld.

11. Debiteurenbeheer

De debiteurenadministratie van de afdeling Burger telt over het jaar 2014 396 debiteuren met een totaal uitstaand bedrag van € 1.992.003,00

De invordering geschiedt in eerste instantie door een beslissing waarin wordt aangegeven welke vordering op grond van welke regelgeving is ontstaan. Indien bij het stellen van de vordering geen betalingsregeling tot stand is gekomen blijft het treffen hiervan achteraf mogelijk.

Indien echter betaling uitblijft wordt betrokkene door middel van aanmaningen verzocht tot betaling over te gaan dan wel alsnog een regeling te treffen. Bij verdere uitblijven van betalingen wordt overgegaan tot terugvordering via eigen aan te maken grosse (waar- van de executie zelf of via deurwaarder plaatsvindt) c.q. verhaal in rechte.

Als gevolg van vorenvermeld incassobeleid is in het jaar 2014 een totaal bedrag van € 188.816,00 aan inkomsten ontvangen.

Om deze debiteurenadministratie goed te beheren is in de loop der jaren een adequaat debiteuren beleid c.q. debiteurenadministratie ontwikkeld, waardoor een juiste, volledige en tijdige verwerking van besluiten is gegarandeerd.

Debiteuren heronderzoek	2011	2012	2013	2014
Openstaande bedragen/vorderingen/voorschotten per 31.12	€1.988.451,00	€ 1.997.862,00	€ 2.209.028,00	€ 1.992.003,00
Ontvangsten gedurende het jaar	€ 224.800,00	€ 211.035,00	€ 148.953,00	€ 188.816,00

12. Terugvordering en verhaal

Met de invoering van de WWB per 1 januari 2004 was het uitvoeren van terugvordering en verhaal geen verplichting meer, maar een keuze van de gemeente. Uw raad heeft d.d. 1 november 2004 besloten om gebruik te maken van deze bevoegdheid omdat het baten oplevert en het een preventieve uitwerking heeft.

- Terugvordering

Een uitkering die te veel of ten onrechte is verstrekt wordt teruggevorderd. Uitgangspunt is dat te veel of ten onrechte betaalde bijstand in één keer wordt terugbetaald. Bij personen die nog een uitkering ontvangen vindt verrekening met de uitkering plaats. Indien betaling in één keer niet mogelijk is, kan een betalingsregeling worden getroffen.

Terugvordering van bijstand geschiedt in het algemeen op degene aan wie bijstand is verstrekt, de belanghebbende. Mede als belanghebbende kunnen worden aangemerkt de gezinsleden alsmede degenen op wie een gezinsbijstand mede betrekking had of de (verzwegen) partner.

- Verhaal

Verhaal van bijstand vindt plaats op onderhoudsplichtigen; op de ex -echtgenoot ten behoeve van de uitkeringsgerechtigde en de kinderen, op de ouders ten behoeve van een kind jonger dan 21 jaar voor wie het noodzakelijk is zelfstandig te wonen bij schenkingen en nalatenschappen

In het kader van de onderhoudsplicht hebben in het jaar 2014 15 verhaal onderzoeken plaatsgevonden. Indien dit leidde tot het opleggen van een onderhoudsbijdrage werd dit in de debiteurenadministratie vastgelegd.

Vanwege het feit dat de afdeling Burger sinds 1988 actief bezig is op het gebied van terugvordering en verhaal is dit onderdeel van de wetgeving op een goede wijze geïmplementeerd in onze organisatie en worden deze werkzaamheden correct uitgevoerd.

13. Fraudebestrijding.

Het fraudebeleid is neergelegd in de nota 'Fraudebeleid regio Maastricht en Mergelland' en in het 'Fraudebeleidplan 2005'. Voor de fraudebestrijding wordt een sociaal rechercheur van de gemeente Maastricht ingehuurd.

De sociale rechercheur heeft als taak om door doelgericht onderzoek, afgestemd op de aard van de uitkering, (vermoedelijke) fraude op te sporen in de zin van misbruik en/of oneigenlijk gebruik. Indien noodzakelijk gaat de sociaal rechercheur samen met de klantmanager van de afdeling Burger op huisbezoek.

In het jaar 2014 zijn 26 zaken bij de sociaal rechercheur voor onderzoek naar (mogelijke) fraude in behandeling genomen c.q. behandeld. Het betrof zaken als zwarte fraude (niet opgeven van genoten inkomsten tijdens uitkering), witte fraude (opgespoord via externe verificatie), niet opgegeven samenwoning (waardoor hogere uitkering verkregen werd) en verblijf elders. Dit heeft geresulteerd in het aantonen van 10 fraudegevallen. Het totale fraudebedrag bedroeg € 27.850,- De gefraudeerde bedragen zijn, al dan niet met inschakeling van de civiele rechter, teruggevorderd.

Mede door de preventieve werkwijze van de sociaal rechercheur, in samenwerking met de klantmanager van de afdeling Burger, is in 2014 in 11 gevallen instroom in de WWB voorkomen.

Sociale recherche	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal meldingen voor fraude-onderzoek	30	32	28	22	26
Aangetoonde fraude	13	9	8	10	10
Geen fraude		12	14	12	16
Fraude voorkomen				12	11

14. Maatregelen en Boeten.

De WWB biedt de gemeente de mogelijkheid om een maatregel op te leggen wanneer de klant zich niet aan de verplichtingen houdt, waaronder ook begrepen het zich jegens het college ernstig misdragen. Een en ander is vastgelegd in de Afstemmingsverordening WWB.

De maatregel wordt, afhankelijk van de gedraging, opgelegd tot een percentage van de bijstandsnorm. Uitgangspunt daarbij is een periode van één maand, echter indien er sprake is van recidive kan de periode verdubbeld worden.

Een maatregel wordt altijd afgestemd op ernst van de gedraging, mate van verwijtbaarheid en omstandigheden persoon/gezin. Op deze wijze kan in individuele situaties afgeweken worden van het percentage en/of de periode.

Overeenkomstig de Wet boeten en maatregelen dient bij schending van de inlichtingenplicht een maatregel of boete worden opgelegd.

Over het jaar 2014 zijn in totaal 78 maatregelen, waarschuwingen en boeten opgelegd.

Samenvattend

Uit het gegeven dat de uitgaven en inkomsten van de afdeling Burger tot en met het jaar 2014 zonder enige op- of aanmerkingen door de accountant zijn goedgekeurd, moge blijken dat het door uw raad vastgestelde beleid kwalitatief goed is en op de juiste wijze wordt uitgevoerd.

Uit de uitgevoerde single audit over het jaar 2014 blijkt dat geen financiële tekortkomingen zijn geconstateerd, hetgeen impliceert dat het beleid goed heeft gefunctioneerd en dat wij een goede uitvoering hebben kunnen geven aan de poortwachter functie.

Hiermee is de doelstelling bereikt er voor te zorgen dat alleen diegenen uitkering krijgen die daar ook recht op hebben. De aanvraagprocedure en de heronderzoeken fungeren dus als 'poort' waardoor mensen (opnieuw) toegelaten worden tot de bijstand.

Eveneens kan worden geconcludeerd dat het fraudebeleidsplan over het jaar 2014 effectief en doelmatig gefunctioneerd heeft.

3.1 Inleiding

Iedere Nederlandse burger wordt geacht om zelfstandig in zijn eigen bestaan te kunnen voorzien door middel van arbeid. Als dit niet mogelijk is en er zijn geen andere voorzieningen beschikbaar, dan is het de taak van de overheid om te helpen bij het zoeken naar werk. En zolang met werk nog geen zelfstandig bestaan mogelijk is, helpt de overheid met inkomensondersteuning. Uitgangspunt van de Wet werk en bijstand (WWB) is dat burgers zelf verantwoordelijk zijn om al datgene te doen wat nodig en mogelijk is om in het eigen bestaan te voorzien. Het primaire doel van de wet is mensen (weer) aan het werk krijgen. Gemeenten hebben de centrale verantwoordelijkheid voor het bevorderen van de re-integratie van bijstandsgerechtigden, niet uitkeringsgerechtigden (Nuggers) en mensen met een uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (Anw-ers).

Door de economische recessie zijn in 2014 meer mensen werkloos geworden. Desondanks heeft slechts een geringe stijging van het uitkeringsbestand WWB plaatsgevonden. In het kader van de WWB is de gemeente volledig verantwoordelijk voor de verstrekking van de bijstandsuitkeringen. Met andere woorden de gemeente is risicodrager. Een eventueel tekort moet de gemeente uit eigen middelen afdekken.

3.2 Uitgangspunten

De uitgangspunten die aan het re-integratiebeleid ten grondslag liggen zijn, op grond van de Wet werk en bijstand (WWB) opgenomen in de Re-integratieverordening gemeente Valkenburg aan de Geul (inclusief bijbehorende notitie). In deze verordening wordt expliciet aandacht besteed aan een evenwichtige verdeling van de middelen en voorzieningen over de verschillende doelgroepen. De re-integratieverordening is in de raadsvergadering van 1 november 2004 vastgesteld. De inwerkingtreding was 1 januari 2005. Onderstaand worden de uitgangspunten genoemd en nader geconcretiseerd.

Werk is voor veel mensen belangrijk. Naast een bron van inkomsten zorgt werk ook voor sociale contacten en waardering van anderen. Het ontbreken van werk kan ertoe leiden dat mensen zich niet gewaardeerd voelen of zich niet betrokken voelen bij de samenleving. Langdurige werkloosheid kan een oorzaak zijn voor sociaal isolement en armoede. Er is dan ook alle reden om als gemeente actief beleid te voeren op het terrein van werkloosheid. In het re-integratiebeleid van de gemeente Valkenburg aan de Geul staat werk centraal. Hierbij gaat het om regulier werk, gesubsidieerd werk en werken met behoud van uitkering. Alle inspanningen dienen gericht te zijn op werk. Het uiteindelijke doel is regulier werk in een zo kort mogelijke tijd en met zo min mogelijk kosten. In het re-integratiebeleid van de gemeente Valkenburg aan de Geul zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

1. Werk, werk, werk

Werk is de spil van het re-integratiebeleid; het is zowel middel als doel.

2. Casemanagement

Elke cliënt behorend tot den doelgroep WWB die aanspraak maakt op een uitkering in het kader van de WWB dan wel aanspraak maakt op re-integratie in het kader van die wet krijgt ondersteuning van de gemeente. Deze ondersteuning wordt geboden middels het zogenaamde casemanagement.

3. Kwalificatie

In het kader van re-integratie van de cliënt geldt kwalificatie als een belangrijke voorziening. Voor jongeren gaat het hierbij om een startkwalificatie en als deze niet haalbaar is voor een arbeidsmarktkwalificatie. Voor ouderen gaat het om een arbeidskwalificatie. Kwalificatie dient in combinatie met werk plaats te vinden.

4. Duurzame arbeidsinschakeling

In het verleden is lokaal en landelijk in verschillende beleidsdocumenten gekozen voor duurzame arbeidsinschakeling. Vanuit de WWB staat echter ook de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt centraal om zelf in de noodzakelijke bestaanskosten te kunnen voorzien. Vanuit die insteek dient de cliënt zo snel mogelijk aan het werk te zijn. De keuze voor duurzaamheid staat dan op gespannen voet met deze snelle inpassing. Daardoor kan een spanningsveld ontstaan tussen enerzijds snelle uitstroom en anderzijds duurzame arbeidsinschakeling. Het begrip duurzame arbeid dient dan ook te worden genuanceerd, mede gelet op de veranderende arbeidsmarkt waarin flexibele arbeidsveranderingen gebruikelijk worden. Duurzaamheid betekent dat de cliënt er in slaagt gedurende twaalf maanden een periode van zes maanden een reguliere baan te vervullen en te behouden via verschillende (uitzend)banen. Voorwaarde is in wel dat de cliënt wisselt zonder (al te lange) onderbrekingen. Duurzame arbeidsinpassing vereist een integrale aanpak die in 2009 opgestart is met de regio en het Werkplein Mergelland.

5. Belendende beleidsvelden

Bij de uitvoering van het re-integratiebeleid zijn altijd medewerkers van verschillende diensten en afdelingen betrokken. Ieder met inbreng van specialistische expertise en met eigen verantwoordelijkheden. Intern ligt de nadruk nog meer dan voorheen op samenwerking met andere beleidsvelden. Te denken valt aan onderwijs, economie en zorg. Voorzieningen uit de belendende beleidsvelden onderwijs, economie en zorg fungeren overigens als voorliggende voorziening ten opzichte van voorzieningen uit het participatiebudget.

3.3 De doelgroepen

In de Wet werk en bijstand (WWB) ligt vast dat de gemeente verantwoordelijk is voor mensen met een bijstandsuitkering, voor niet uitkeringsgerechtigden (Nuggers) en personen met een uitkering op grond van de Algemene nabestaandenwet (Anw-ers). Dit zijn de hoofddoelgroepen. Voor het beleid is het verstandig deze doelgroepen onder te verdelen. De gemeente Valkenburg aan de Geul hanteert de volgende doelgroepindeling:

- Nieuwe instroom WWB
- Bestaand bestand WWB van 27 tot en met 64 jaar mits zij géén ontheffing hebben van artikel 9 WWB en waarbij de cliënt de maat der dingen is.
- Jongeren van 16 tot 27 jaar.
- Nuggers en Anw-ers van 23 tot en met 64 jaar die zichzelf melden.

3.4 De klantprofielen

De doelgroepen zijn nader uitgewerkt in zogenaamde klantprofielen. Een klantprofiel is een omschrijving van de eigenschappen en kenmerken van een cliënt. Bij het opstellen van klantprofielen voor het re-integratiebeleid gaat om kenmerken die bepalend worden geacht voor de re-integratiemogelijkheden en arbeidskansen van een cliënt, zoals persoonskenmerken, competenties, gedrag en motivatie. Een indeling in klantprofielen stelt de klantmanager in staat een eerste inschatting te maken van het re-integratiepotentieel van een individuele cliënt. Als een klantmanager weet tot welk klantprofiel een cliënt behoort, biedt dit houvast bij het bepalen van de richting van het in te zetten re-integratietraject. Daarmee kunnen klantprofielen een eerste stap vormen in het organiseren van maatwerk voor de cliënt. De klantprofielen zijn als volgt onderverdeeld:

Klantprofiel A / Arbeid	Personen waarvan wordt verwacht dat zij in staat zijn om reguliere arbeid te verrichten, maar ondersteuning nodig hebben bij het vinden van werk. Klantprofiel A wordt in twee groepen verdeeld: A-1 en A-2.
Klantprofiel A-1	Personen waarvan verwacht wordt dat zij binnen zes maanden na aanvang van hun re-integratietraject kunnen worden bemiddeld naar een reguliere niet-gesubsidieerde baan.
Klantprofiel A-2	Personen waarvan verwacht wordt dat zij binnen twee jaar na aanvang van hun re-integratietraject kunnen worden bemiddeld naar een reguliere niet-gesubsidieerde baan.

Klantprofiel B / Participatie	Personen waarvan niet wordt verwacht dat zij binnen twee jaar perspectief hebben op de reguliere arbeidsmarkt. Van deze personen wordt wél verwacht dat zij in staat zijn maatschappelijk zinvolle activiteiten te verrichten (zoals bijvoorbeeld participatieplaatsen). Klantprofiel B wordt in twee groepen verdeeld: B-1 en B-2.
Klantprofiel B 1	Personen waarvan verwacht wordt dat zij niet binnen twee jaar na aanvang van hun re-integratietraject kunnen worden bemiddeld naar een reguliere niet-gesubsidieerde baan, maar die wel zelfstandig in staat zijn tot deelname aan participatie.
Klantprofiel B 2	Personen waarvan verwacht wordt dat zij niet binnen twee jaar na aanvang van hun re-integratietraject kunnen worden bemiddeld naar een reguliere niet-gesubsidieerde baan, maar die geactiveerd moeten worden voor deelname aan participatie.

Klantprofiel C / Zorg	Personen waarvan verwacht wordt dat zij langere tijd nodig hebben om bemiddeld te kunnen worden naar een reguliere, niet-gesubsidieerde baan, maar daar nu nog niet aan toe zijn als gevolg van psychische en/of lichamelijke beperkingen. Deze personen worden wel in staat geacht om een evt. zorgtraject te volgen.
------------------------------	--

Klantprofiel D/ Ontheffing	Personen die niet in staat zijn tot re-integratie door ernstige psychische en/of lichamelijke beperkingen. In geval van tijdelijke / volledige ontheffing van de arbeidsvoorwaarden zal periodiek moeten worden getoetst of de belemmeringen nog steeds actueel zijn. Deze personen zijn dus niet of tijdelijk niet (> 1 jaar) in staat op enigerlei manier aan een traject deel te nemen. Hierdoor vallen zij niet onder A, B of C.
-----------------------------------	--

3.5 Werkplein Mergelland

In verband met landelijke bezuinigingen is vanaf 2011 het aantal werkpleinen in Nederland teruggebracht van circa 120 naar 100. In 2010 is een traject gestart om het Werkplein Mergelland te behouden. Hiertoe zijn onderhandelingen gevoerd met het Uitvoeringsinstituut Werknemersvoorzieningen (UWV) en de deelnemende gemeenten Vaals, Gulpen-Wittem en Margraten. Uitkomst hiervan is dat de gezamenlijke gemeenten de financiering van het Werkplein Mergelland vanaf 2011 overnemen, in eerste instantie voor een periode van 5 jaar. Hierdoor blijft het Werkplein behouden voor het Mergelland en kan de dienstverlening aan de burgers (inclusief werkgevers) dicht bij huis worden aangeboden.

Feitelijk is dus de exploitatie van het Werkplein Mergelland ingaande 2011 overgenomen door de gemeenten Vaals, Gulpen-Wittem, Eijsden-Margraten en Valkenburg aan de Geul, vooralsnog voor een periode van 5 jaar. Hiervoor stelt iedere gemeente jaarlijks een bedrag van € 23.000,-- beschikbaar.

Het UWV is op basis van de wet SUWI verantwoordelijk voor de uitkeringsintake van de aanvragen WWB.

Deze intake vindt plaats in het Werkplein (of via een E-intake) waarna de verdere afhandeling van de aanvraag bij de afdeling Sociale Zaken wordt verzorgd.

3.6 Algemeen geaccepteerde arbeid

Iedereen moet naar vermogen algemeen geaccepteerde arbeid trachten te verkrijgen en aangeboden arbeid aanvaarden. Met het begrip 'algemeen geaccepteerde arbeid' wordt bedoeld, arbeid die algemeen aanvaard is en waar de cliënt fysiek en psychisch toe in staat is. Prostitutie en illegale arbeid of arbeid tegen een lager loon dan het wettelijk minimumloon zijn niet algemeen aanvaard en daarmee uitgesloten. Ook werkzaamheden die ingaan tegen de integriteit van de cliënt zijn uitgesloten, zoals werkzaamheden die gewetensbezwaren oproepen. Alle vormen van gesubsidieerde arbeid, met uitzondering van dienstbetrekkingen in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW), behoren tot de algemeen geaccepteerde arbeid. Ook tijdelijk werk dient geaccepteerd te worden. Onder algemeen geaccepteerde arbeid wordt tevens verstaan het verrichten van arbeid in eigen bedrijf of beroep.

In 2014 is bij iedere aanvraag om een uitkering beoordeeld of de klant voldoet aan de eis tot het aanvaarden van algemeen geaccepteerde arbeid.

3.7 Ontheffingen

De Wet werk en bijstand (WWB) biedt de gemeente de mogelijkheid om in individuele gevallen, met instemming van burgemeester en wethouders, een tijdelijke ontheffing van de arbeidsverplichting en/of re-integratieverplichting, voor zover en zolang re-integratie niet mogelijk is en wanneer het niet mogelijk is belemmeringen, bijvoorbeeld in combinatie van arbeid en zorg, weg te nemen door een voorziening (artikel 9, lid 2 WWB). Aan een ontheffing moet steeds een termijn worden verbonden binnen welke wordt bezien of eventuele wijzigingen/verbeteringen zijn opgetreden in de situatie van de cliënt, dan wel ontwikkelingen binnen het voorzieningenpakket het mogelijk maken om de belemmeringen weg te nemen als gevolg waarvan de arbeidsverplichtingen (weer) kunnen worden opgelegd. De gemeente is daardoor gedwongen om van tijd tot tijd de noodzaak van de ontheffing opnieuw te bezien. Een ontheffing van de arbeidsverplichting is aldus verbonden aan drie voorwaarden: individuele afweging, zeer dringende redenen en op tijdelijke basis.

3.8 Instrumenten

Bij het re-integratieproces stonden in 2014 de klantmanager en de cliënt verschillende instrumenten ter beschikking om cliënten te ondersteunen met een op maat gesneden traject. Deze worden onderstaand nader toegelicht.

3.8.1 Instrumenten i.h.k.v. de inbesteding bij Annex bv

3.8.1.1 Transferium Werk en Bijstand (TWB)

Cliënten die zich melden voor een bijstandsuitkering evenals cliënten uit het bestaande bestand worden doorverwezen naar het Transferium Werk en Bijstand (TWB). Het TWB is een omgeving waar cliënten tijdelijk aan het werk gaan. Hier wordt onderzocht welke mogelijkheden zij hebben om straks voor langere tijd aan de slag te gaan. Deelname aan het TWB is verplicht. Het doel is uitstroom naar de reguliere arbeidsmarkt, gesubsidieerd werk of wanneer uitstroom naar (gesubsidieerde) arbeid nog niet haalbaar is naar sociale activering. Het TWB doet een appèl op de eigen verantwoordelijkheid. Vanaf de uitkeringsaanvraag is duidelijk dat een tegenprestatie moet worden geleverd voor het ontvangen van een bijstandsuitkering. Deze aanpak heeft als voordelen:

Handhaving aan de voorkant; de gemeente vraagt vanaf de uitkeringsaanvraag een tegenprestatie van de cliënt. De intensieve begeleiding vanaf de uitkeringsaanvraag biedt vanaf de uitkeringsaanvraag onmiddellijk zicht op het gedrag en inzet van de cliënt. De diagnose is gebaseerd op feitelijk gedrag; de cliënt laat in een werksetting zien wat hij wel/niet kan. Dit is de basis voor een gefundeerde diagnose voor vervolgstappen. De cliënt is aldaar gedurende een maximale periode van 13 weken werkzaam met behoud van uitkering.

3.8.1.2 Medische diagnostiek

De klantmanager heeft de beschikking om, in geval van vermeende lichamelijke, psychische of verstandelijke beperkingen, (aanvullende) diagnose-instrumenten in te zetten, zoals sociaal-medisch of arbeidsdeskundig onderzoek. Ieder van deze onderzoeken heeft ten doel beperkingen te signaleren, alsmede de resterende belastbaarheid, Binnen de inbesteding zijn twee soorten medische keuringen te onderscheiden. Het betreft:

1. Plaatsing TWB

Cliënten met fysieke en/of psychische beperkingen moeten altijd doorgestuurd worden naar de arts van Annex voor een medische keuring 'plaatsing TWB'. De arts bepaalt in deze in hoeverre de beperkingen een belemmering vormen voor plaatsing op een werkplek binnen het TWB. Er kunnen twee soorten advies worden afgegeven.

- Cliënt is (gedeeltelijk) geschikt om te werken op een werkplek binnen het TWB.
- Cliënt is niet geschikt om te werken op een werkplek binnen het TWB. Alsdan wordt de cliënt tijdelijk ontheffing verleend van plaatsing op een werkplek binnen het TWB. Er kunnen zich vervolgens twee situaties voordoen.
 1. Cliënt is korter dan vier weken niet plaatsbaar; in dat geval dient binnen een periode van vier weken een herkeuring plaats te vinden door de arts van Annex. Indien mogelijk wordt cliënt (op een later tijdstip) alsnog geplaatst.
 2. Cliënt is langer dan 4 weken niet plaatsbaar; in dat geval dient de klantmanager de cliënt aan te melden voor een belastbaarheidsonderzoek arbeids- en/of trajectgeschiktheid. Het advies dat volgt vormt mede de basis voor de klantprofielen (A1-A2-B1-B2-C-D).

Indien nodig schakelt de arts van Annex een arbeidsdeskundige en/of psycholoog in ten behoeve van de advisering. Inzet is ter beoordeling aan de arts.

2. **Belastbaarheidsonderzoek arbeids- en/of trajectgeschiktheid**

Deze keuringen zijn gericht op de mogelijkheid van de cliënt tot arbeids-, maatschappelijke- en educatieve participatie, alsmede mogelijkheid om deel te nemen aan trajecten die dit bevorderen. Tevens vindt er een beoordeling plaats of, en in welke mate arbeidsverplichtingen kunnen worden opgelegd (artikel 9 WWB). Naast de medische aspecten is er ook aandacht voor eventuele (zwaarwegende) sociale en persoonlijke belemmeringen van de betreffende cliënt.

In het kader van de belastbaarheidsonderzoeken arbeids- en/of trajectgeschiktheid kunnen de volgende soorten advies gegeven worden:

- a. **Volledige arbeids- en trajectgeschiktheid; geen ontheffing.**
In dit adviesrapport wordt geconcludeerd dat er geen medische beperkingen (lichamelijk of psychisch) zijn vastgesteld. Ook zijn er geen sociale knelpunten geconstateerd die het zoeken en aanvaarden van rbeid cq deelname aan een re-integratietraject in de weg staan. De arts rapporteert (beargumenteert) over zijn/haar bevindingen in relatie tot de beperkingen zoals deze door de cliënt worden ervaren/weergegeven.
- b. **Gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid in combinatie met trajectgeschiktheid; gedeeltelijke ontheffing.**
Dit adviesrapport geeft een beeld van de beperkingen en mogelijkheden van cliënt, wat vertaald wordt in een uitgebreid belastbaarheidprofiel. Dit profiel moet een gedetailleerd beeld geven van de lichamelijke en/of psychische beperkingen. Tevens wordt weergegeven of er (zwaarwegende) sociale en/of persoonlijke belemmeringen zijn. Het advies richt zich op arbeids- en trajectgeschiktheid. In geval van gedeeltelijk arbeidsongeschiktheid kan het mogelijk zijn dat de cliënt wel trajectgeschikt is. Op basis van het advies kan de arbeidsdeskundige een vertaalslag maken welke traject- cq arbeidsmogelijkheden er voor de cliënt zijn.
- c. **Volledige arbeidsongeschiktheid in combinatie met gedeeltelijke/volledige trajectgeschiktheid; gedeeltelijke ontheffing.**
Dit adviesrapport geeft een beeld van de beperkingen en onmogelijkheden van cliënt. De arts beargumenteert waarom op dit moment sprake is van volledige arbeidsongeschiktheid. Het advies richt zich op arbeids- en trajectgeschiktheid. In geval van volledige arbeidsongeschiktheid kan het mogelijk zijn dat de cliënt wel trajectgeschikt is.
- d. **Volledige arbeidsongeschiktheid in combinatie met volledige trajectongeschiktheid; volledige ontheffing.**
Dit adviesrapport geeft een beeld van de beperkingen en onmogelijkheden van cliënt. De arts beargumenteert waarom op dit moment sprake is van volledige arbeids- en trajectongeschiktheid.

In de adviezen genoemd onder a en b wordt tevens aangegeven of dit een tijdelijke of blijvende situatie is met een advies voor een eventueel heronderzoek.

- **Arbeidskundige adviezen**

Indien de arts heeft geadviseerd dat er lichamelijke en/of psychische beperkingen zijn maar geen sprake is van volledig onvermogen om te werken (zie onder b), wordt de arbeidsdeskundige ingezet. De arbeidsdeskundige brengt de mogelijkheden en beperkingen in relatie tot arbeid en achterstandsfactoren voor het verkrijgen van arbeid in kaart. De arbeidsdeskundige geeft ook een advies over het volgen van een traject dan wel het verkrijgen van werk in relatie met de door de arts geconstateerde zwaarwegende sociale en/of persoonlijke belemmeringen. In zijn advisering sluit de arbeidsdeskundige aan op de geldende klantprofielen en de hieraan gekoppelde re-integratievoorzieningen.

- **Psychologische adviezen**

Daar waar aanvullende diagnostiek op psychologisch vlak gewenst is wordt dit direct door de arts ingezet. De arts heeft overleg met de psycholoog en draagt de gegevens en vraagstelling over naar de psycholoog. Vervolgens neemt de psycholoog de beoordeling over. Voor de advisering geldt datgene dat vermeld is onder a,b,c en d. Zonodig wordt het advies aangevuld met een arbeidskundig onderzoek.

3.8.2	Overige instrumenten
--------------	-----------------------------

3.8.2.1	Gesubsidieerde arbeid
----------------	------------------------------

De doelstelling van de gesubsidieerde arbeid is cliënten zo snel mogelijk en tegen zo laag mogelijke kosten (structureel) uitkeringsonafhankelijk te maken. Tevens is het doel dat cliënten zo lang en zo zelfstandig mogelijk deel blijven nemen aan de samenleving. Maatschappelijke participatie, zelfredzaamheid en maatwerk zijn de sleutelwoorden voor gesubsidieerde arbeid. Daarnaast is er nog een werkgelegenheidsdoelstelling: het eventueel creëren van specifieke werkgelegenheid aan de onderkant van de arbeidsmarkt met een duidelijke maatschappelijke meerwaarde. Deze doelstelling sluit overigens nauw aan bij de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Het doel van de WMO is meedoen, participeren. Vooral de onderstaande prestatievelden sluiten nauw aan bij de doelstellingen die de gemeente Valkenburg aan de Geul beoogt met de voorziening gesubsidieerde arbeid:

1. Het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten.
2. Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
3. Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijke verkeer en het bevorderen van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem.

De mate van succes van gesubsidieerde arbeid is afhankelijk van de randvoorwaarden die daaraan worden gesteld en de wijze waarop gesubsidieerde arbeid aan cliënten wordt gepresenteerd. Gesubsidieerde arbeid zal per definitie een tijdelijk karakter dienen te hebben. Probleem bij de gesubsidieerde arbeid is dat kandidaten onvoldoende druk voelen om gedurende het gesubsidieerde dienstverband naar een reguliere baan te solliciteren. De gesubsidieerde baan wordt reeds als zodanig beleefd. Reden waarom van meet af aan het instrumentale karakter van de gesubsidieerde baan moet worden onderstreept; men doet er tijdelijk werkervaring op. Dit betekent dat gesubsidieerde dienstverbanden na afloop van de overeengekomen periode niet automatisch wordt verlengd. Enerzijds om de prikkel om naar een reguliere baan te blijven zoeken zo groot mogelijk te houden. Anderzijds om de kosten van gesubsidieerde arbeid beheersbaar te houden. Tot en met 2009 kenden we 3 vormen van gesubsidieerde arbeid, te weten de groeibaan met inleenvergoeding, de groeibaan zonder inleenvergoeding en de voorbereidingsovereenkomst.

Met ingang van 2010 zijn deze 3 vormen samengevoegd tot 1 instrument, de groeibaan.

- **Urencriteria**

Om in aanmerking te kunnen komen voor een groeibaan dient een kandidaat een bepaald aantal uren beschikbaar te zijn. Hierbij is de individuele situatie bepalend. Gekozen is voor de volgende urencriteria:

- Een alleenstaande dient minimaal 26 uur per week beschikbaar te zijn;
- Een alleenstaande ouder dient minimaal 32 uur per week beschikbaar te zijn en
- Een echtpaar (ongehuwd samenwonenden) dient minimaal 36 uur per week beschikbaar te zijn.

Uiteraard is maatwerk steeds mogelijk. Afhankelijk van de situatie van de kandidaat behoort afwijking van deze urencriteria, die gebaseerd zijn op het aantal uren dat iemand nodig heeft om uitkeringsvrij te zijn, naar boven én naar beneden tot de mogelijkheden. Hierbij geldt dat een kandidaat minstens 12 uur per week geplaatst moet kunnen worden om überhaupt in de regeling opgenomen te kunnen worden. Dat is dus een absolute ondergrens. Wanneer naar beneden wordt afgeweken van het aantal uren betekent dat overigens dat een kandidaat slechts gedeeltelijk uitstroomt uit de uitkering.

- Termijnen instrument

Een groeibaan heeft een maximale termijn van twee jaar, waarbij wordt gewerkt met contracten van een half jaar. Na de maximale termijn van twee jaar kan in de volgende situaties maatwerk worden geleverd voor een verlenging:

- a. Kandidaat heeft een baangarantie en nog een bepaalde tijd nodig is om deze te effectueren.
- b. Kandidaat heeft een langere termijn nodig om een ingezette scholing af te ronden. De verlenging geschiedt dan gedurende de termijn die nodig is om de scholing af te ronden.
- c. Kandidaat neemt deel aan een vraaggericht project van m.n. ProLabor.
- d. In het kader van de WIJ is een langere termijn noodzakelijk voor een jongere. De inzet van het werkleeraanbod in het kader van de WIJ bepaalt dan de termijn.
- e. Bij de groep waarvoor de arbeidsovereenkomst van rechtswege eindigt na twee jaar krijgt de gemeente een advies van Phoenix over het verlengen. Dit advies wordt gebaseerd op Dariuz alsmede de groei die mensen hebben doorgemaakt. De gemeente beslist op basis van het beschikbare budget. Een absolute voorwaarde voor een verlengingsvoorstel is dat de kandidaat een loonwaarde van hoger dan 25% heeft.

Aan een kandidaat wordt pas een groeibaancontract aangeboden op het moment dat ook een inleenplek voor de kandidaat beschikbaar is en hij/zij kan starten. De eerste termijn van een groeibaan bedraagt zes maanden. Gedurende deze eerste termijn ontvangt de kandidaat een salaris op uitkeringsniveau. Om dit niveau te bereiken wordt het aantal uren dat iemand werkt aangepast. Op het moment dat de loonwaarde meer dan 25% bedraagt wordt het aantal contracturen voor een alleenstaande met ingang van het eerst volgende contract verhoogd naar 32 uur. Voor de alleenstaande ouder en een echtpaar wordt het aantal uren gehandhaafd op 32 respectievelijk 36 uur. Zolang de loonwaarde minder bedraagt dan 26% wordt het aantal uren dat nodig is om een salaris op uitkeringsniveau te ontvangen, gehandhaafd. Twee maanden voor het einde van elk contract van een half jaar wordt met behulp van Dariuz de voortgang van de kandidaat (in ontwikkeling en loonwaarde) gemeten. Wanneer na het eerste contract van zes maanden de loonwaarde nog steeds lager is dan 26% wordt het contract toch verlengd. De kandidaat krijgt hiermee de mogelijkheid om zich te ontwikkelen naar een hogere loonwaarde. Na het eerste contract van zes maanden wordt het salaris overigens afgezet tegen het voor betrokkene geldende wettelijke minimum(jeugd)loon. Wanneer na 12 maanden de loonwaarde nog steeds lager is dan 26% wordt de arbeidsovereenkomst niet verlengd en kan de kandidaat (doorgaans) een WW-uitkering aanvragen. De maximale termijn van de groeibaan bedraagt twee jaar. Bij een loonwaarde lager dan 26% wordt voor de kandidaat geen inleenvergoeding in rekening gebracht. Zodra de loonwaarde 25% of meer bedraagt wordt een inleenvergoeding in rekening gebracht. Wanneer de loonwaarde van de kandidaat boven de 25% stijgt, maar nog geen betaalde inleenplek voorhanden is, dan kan de kandidaat op zijn/haar inleenplek actief blijven. Met de inleener wordt dan echter de afspraak gemaakt, dat de kandidaat op elk moment overgeplaatst kan worden naar een betaalde plek zodra deze voorhanden is.

- Toeleiding kandidaten

Het doel van plaatsing in een groei baan is doorstromen naar regulier werk. Kandidaten worden dus in de eerste plaats hierop geselecteerd. In individuele situaties kunnen ook personen die niet tot deze doelgroep behoren in een groei baan worden geplaatst.

Wanneer een cliënt korter dan 12 maanden geleden een groei baan van minimaal één jaar heeft gehad, komt hij/zij niet in aanmerking voor een groei baan. Voordat wederom aangemeld kan worden voor één van de instrumenten dient minimaal 12 maanden (wachttijd) verstreken te zijn. Deze wachttijd geldt niet wanneer een baangarantie is afgegeven voor een cliënt. De groei banen worden ook ingezet in vraaggerichte projecten zoals deze onder andere door Pro Labor worden ontwikkeld. Bij de selectie van kandidaten wordt gebruik gemaakt van de functieprofielen die in deze projecten gelden. De kandidaten die zich hiervoor melden c.q. worden aangemeld, kunnen dus terug worden gemeld, wanneer zij niet aan deze functieprofielen voldoen. Kandidaten die kunnen deelnemen aan één van de vraaggerichte projecten hebben niet de wachttijd van 12 maanden zoals deze boven is beschreven. In deze vraaggerichte projecten is ook steeds maatwerk bij de toepassing van de groei banen (conform de afspraken in de onderhavige notitie) mogelijk. Per project kunnen hierover dan ook afwijkende afspraken worden gemaakt. Dit geldt voor de urencriteria, de inleenvergoedingen, de termijnen en de hoogte van het salaris.

- Loonwaardebepaling

De loonwaardebepaling geschiedt aan de hand van Dariuz conform de methodiek zoals deze door Phoenix is ingezet. Uitgangspunt voor het inleentarief is het wettelijk minimumloon exclusief werkgeverslasten. De loonwaarde is bepalend voor de hoogte van het inleentarief, waarbij onderstaande tabel geldt.

Loonwaarde (%)	Inleenvergoeding (% bruto WML* o.b.v. 32 uur)
0 tot en met 25	0
26 tot en met 50	40
51 tot en met 75	60
76 en hoger	80

* het gaat hierbij om het voor betrokken van toepassing zijnde wettelijk minimumloon

3.8.2.2 Persoonsgebonden Re-integratie Budget (PRB)

Een Persoonsgebonden Re-integratie Budget (PRB) is een geldbedrag waarmee de cliënten zelf een traject kan kopen. Voor cliënten die zelf een duidelijk beeld hebben van hun route richting arbeidsmarkt kan het een uitkomst bieden. Met een PRB wordt de cliënt optimale vrijheid gegeven bij de invulling van zijn re-integratietraject. De cliënt neemt zélf het initiatief om zijn re-integratietraject naar eigen inzicht in te richten. Dit vereist van de cliënt een zekere mate van eigen verantwoordelijkheid, zelfwerkzaamheid en motivatie. Gezien deze persoonskenmerken is de verwachting dat een PRB een grote(re) kans biedt op duurzame uitstroom naar regulier werk. Mocht het PRB niet direct leiden tot werk, dan heeft de cliënt toch de ervaring opgedaan dat hij zelf sturing kan geven aan zijn re-integratie en daarmee aan zijn toekomst op de arbeidsmarkt. Dit versterkt het zelfvertrouwen, de zelfwerkzaamheid en motivatie van de cliënt, wat de basis vormt voor een volgende stap richting duurzame arbeidsintegratie.

3.8.2.3 Scholing

Scholing kan worden ingekocht voor cliënten die niet behoren tot de categorie direct bemiddelbaar. In beginsel kan slechts een beroepsgerichte scholing worden ingekocht. Scholing zal zoveel mogelijk dual van aard zijn; een combinatie van werken en leren. De inkoop van scholing zal steeds door de klantmanager worden gemotiveerd en is uitsluitend mogelijk indien en voor zover een relatie bestaat met reële beroepskansen na afronding. Het is in geen geval de bedoeling om een bepaalde vorm van scholing in te zetten in de vorm van carrièreplanning. Dat

wil zeggen, dat er geen scholing wordt ingezet als zonder scholing ook uitstroom kan plaatsvinden in de vorm van algemeen geaccepteerde arbeid.

3.8.2.4 Projecten

Projecten vormen een goede basis om bepaalde doelgroepen, sectoren en instrumenten in te zetten c.q. te bewerken. Streven is dergelijke projecten, die flexibel en op de gewenste schaal kunnen worden ingezet, nader te ontwikkelen.

3.8.2.5 Eigen bedrijf of zelfstandig beroep

Mocht de cliënt op enig moment aangeven aan de klantmanager zelfstandige te willen worden, dan wordt hij doorverwezen naar een daarvoor aangestelde klantmanager 'Zelfstandigen'. Via het zelfstandig ondernemerschap kunnen klanten uitstromen uit de uitkering. Het Bijstands besluit zelfstandigen 2004 (Bbz) biedt daarvoor een aantal voorzieningen.

3.8.2.6 Ondersteunende instrumenten

De gemeente Valkenburg aan de Geul streeft ernaar cliënten zo optimaal mogelijk te ondersteunen bij het vinden van een reguliere baan en het uitvoeren van een traject. Dit betekent dat, afhankelijk van het traject, bepaalde ondersteunende instrumenten ingezet kunnen worden. Het gaat daarbij voornamelijk om de financiering van zaken als:

- Onkostenvergoeding

De gemeente kan een vergoeding verstrekken voor de verwervingskosten die de cliënt moet maken in het kader van het volgen van een re-integratietraject. Het gaat hierbij om kosten die noodzakelijk en aantoonbaar zijn en die in redelijkheid niet ten laste van de cliënt kunnen komen. Bijvoorbeeld reiskosten, kosten voor de aanschaf van (werk)kleding et cetera. Er moet voor deze kosten géén voorliggende voorziening aanwezig zijn. Tevens moet er sprake zijn van de goedkoopste adequate oplossing. Bij vaststelling van de vergoeding zijn de richtlijnen van het door de gemeente gevoerde bijzondere bijstandsbeleid van toepassing

- Schuldhulpverlening.

Uit de praktijk blijkt dat het hebben van (problematische) schulden het re-integratietraject kunnen belemmeren. Daarom is het belangrijk dat parallel aan de overige voorzieningen ook schuldhulpverlening kan worden geboden. Schuldhulpverlening is een gemeentelijke taak. Gelijk aan het huidige beleid zal de gemeente Valkenburg aan de Geul inwoners ondersteunen bij de schuldhulpverlening. De uitvoering van de schuldhulpverlening is uitbesteed aan de Kredietbank Limburg (KBL). De uitvoering richt zich primair op het oplossen van oorzaken van (problematische) schulden. Daarnaast is ondersteuning en begeleiding van cliënten tijdens schuldregelingstrajecten een belangrijke taak.

- Kinderopvang

Als aan een cliënt de arbeidsverplichtingen worden opgelegd moet rekening gehouden worden met een verantwoorde invulling van de combinatie werk en zorg. De gemeente is op grond van de Wet Kinderopvang verantwoordelijk voor de voorzieningen die nodig zijn om deze combinatie daadwerkelijk te kunnen organiseren. Gelijk aan het huidige beleid zullen wij cliënten ondersteunen bij het verkrijgen en betalen van kinderopvang. Cliënten hebben de mogelijkheid om zelf in hun eigen omgeving te kijken of zij kinderopvang kunnen regelen. Daarnaast is er de mogelijkheid van een kinderdagverblijf of gastouderopvang. De kosten hiervan worden overeenkomstig de Wet Kinderopvang vergoed door de gemeente. Kinderopvang dient in

ieder geval beschikbaar te zijn voor alleenstaande ouders. Indien de gemeente (echt)paren vraagt beiden in traject te gaan, dan wordt ook voor hen kinderopvang noodzakelijk geacht en vergoed. De mogelijkheden voor een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang zijn vastgelegd in de Wet Kinderopvang en in de gemeentelijke verordening Wet Kinderopvang.

3.8.2.7 Social Return

Social Return is gebaseerd op het concept dat gemeenten tal van projecten en werkzaamheden uitbesteden. Daardoor zijn zij bij uitstek in de gelegenheid om met opdrachtnemers afspraken te maken die de regionale werkgelegenheid bevorderen. Een van de mogelijkheden is dat de gemeente haar aanbesteding een passage opneemt waarin van aanbieders wordt verlangd dat zij bereid zijn om werkervaringsplaatsen en/of betaalde werkplekken te creëren. Deze werkervaringsplaatsen en/of werkplekken kunnen vervolgens worden ingevuld door cliënten uit het uitkeringsbestand. Hiermee neemt het aantal arbeidsplaatsen toe en wordt de uitstroom vergroot. D.d. 2 december 2008 hebben burgemeester en wethouders besloten over te gaan tot invoering van Social Return binnen onze gemeente. Dit project wordt in sluitende aanpak met de gemeente Maastricht uitgevoerd.

3.8.2.8 Premie

De Wet werk en bijstand (WWB) biedt de gemeente de mogelijkheid om aan de cliënten een premie te verstrekken. Het doel van het verstrekken van de premie is het stimuleren van positief gedrag gericht op uitstroom naar betaalde arbeid. De premie in het kader van de WWB moet aan een aantal voorwaarden voldoen. In 2009 is het nieuwe premiebesluit van kracht geworden. Hierin is onder andere opgenomen dat uitkeringsgerechtigden, die met behoud van uitkering vrijwilligerswerk doen (participatiebaan) welke door de gemeente als noodzakelijk wordt gezien om de re-integratie naar de reguliere arbeidsmarkt te bevorderen, na 6 maanden een premie kan worden verstrekt (wettelijk bepaald).

3.9 WSW

Met ingang van 1 januari 2008 is de Wet sociale werkvoorziening (WSW) gewijzigd. Zo heeft het Rijk meer verantwoordelijkheden bij de gemeenten gelegd. Dit heeft zij bewerkstelligd door met ingang van 2008 het WSW-budget rechtstreeks aan de gemeenten ter beschikking te stellen. De gemeenten moeten vanaf dat jaar ook rechtstreeks verantwoording afleggen over de besteding van dat budget en de stand van zaken van hun wachtlijst en de realisering van de aan het rijksbudget verbonden minimumtaakstelling. Daarbij heeft het Rijk ook meer invloed willen geven aan de WSW-geïndiceerden zelf. Dat is gebeurd door de invoering van het recht op een Persoonsgebonden Budget bij Begeleid Werken en de invoering van het recht op inspraak.

In 2012 is de uitvoering van de Wsw ingrijpend veranderd. Vanwege het faillissement van Licom NV zijn een aantal van de bedrijfsactiviteiten overgenomen door WOZL en ondergebracht in BV's. Omtrent dit gehele proces is de Gemeenteraad uitgebreid geïnformeerd via raadsvoorstellen, regionale voorlichtingsbijeenkomsten en raadsinformatiebulletins. Het voert te ver om in dit verslag uitgebreid op deze ontwikkelingen in te gaan.

Tevens dient te worden vermeld dat in 2014 door de gemeenten Vaals, Gulpen-Wittem en Valkenburg aan de Geul een onderzoek is gestart om de uitvoering van de Wsw te laten plaatsvinden in samenwerking met de overige gemeenten in het Heuvelland (Eijsden-Margraten, Meerssen en Maastricht).

3.10 Voormalige gesubsidieerde arbeid WIW

Als gevolg van de inwerkingtreding van de WWB per 1 januari 2004 is de WIW komen te vervallen. Gemeenten hebben één re-integratiebudget (participatiebudget) ontvangen waarin de voormalige gelden voor de gesubsidieerde arbeid (WIW- en ID-banen) zijn samengevoegd met de gelden voor scholing en activering. Met dit budget hebben de gemeenten maximale beleidsvrijheid om re-integratie instrumenten te ontwikkelen en in te zetten. Enige beperking is dat het budget enkel besteed mag worden aan re-integratie en dat de gelden via een aanbesteding in de markt gezet moeten worden (van dit aanbestedingsvereiste is de gesubsidieerde arbeid uitgezonderd). De kosten van de voormalige WIW-dienstbetrekkingen dienen eveneens uit dit participatiebudget te worden betaald.

Van rijkswege zijn de gemeenten erop gewezen dat zij de ‘oude’ gesubsidieerde arbeid dienen af te bouwen, aangezien naar verwachting de berekening van het participatiebudget in de toekomst wordt gewijzigd waarbij geen rekening meer wordt gehouden met de kosten van de ‘oude’ gesubsidieerde arbeid.

Op 31 december 2014 was nog 1 persoon in een voormalige WIW-dienstbetrekking werkzaam, met een contract voor onbepaalde tijd.

In samenwerking met de Stichting Phoenix wordt de afbouw hiervan vorm gegeven.

3.12 Voormalige gesubsidieerde arbeid ID banen

Ook hier geldt dat als gevolg van de inwerkingtreding van de WWB per 1 januari 2004 is het Besluit ID komen te vervallen. Met de WWB hebben de gemeenten een re-integratiebudget ontvangen waarin de voormalige gelden voor de gesubsidieerde arbeid (WIW en ID-banen) zijn samengevoegd met de gelden voor scholing en activering. Met dit budget hebben de gemeenten maximale beleidsvrijheid om instrumenten re-integratie te ontwikkelen en in te zetten. Enige beperking is dat het budget enkel besteed mag worden aan reïntegratie en dat de gelden via een aanbesteding in de markt gezet moeten worden (van dit aanbestedingsvereiste is de gesubsidieerde arbeid uitgezonderd).

Eind 2003 werden de gemeenten door het rijk geadviseerd om wegens bezuinigingen de bestaande ID-banen af te bouwen en vrijkomende in- en doorstroombanen niet meer in te vullen. Op dat moment waren 26 personen in een ID-baan werkzaam.

In de vergadering van uw raad van 11 december 2006 is een besluit genomen over de afbouw van deze gesubsidieerde banen ingaande 1 januari 2007. Hierbij is gekozen voor een maatgerichte aanpak waarbij steeds is gezocht naar een voor alle partijen acceptabele oplossing. Hiertoe zijn met alle werkgevers gesprekken c.q. onderhandelingen gevoerd, en is in alle gevallen tot een gezamenlijk gedragen oplossing gekomen.

Op 31 december 2014 was nog 1 persoon in een voormalige ID-baan werkzaam.

3.13 Werkgeversbenadering, Podium 24

De zes gemeenten in de regio Maastricht-Heuvelland hebben in 2012 besloten om een werkgeversservicepunt Maastricht-Heuvelland via een pilot van 18 maanden vorm te geven. In maart 2013 is dit servicepunt opgestart onder de naam Podium 24. Naast de zes gemeenten van de regio Maastricht-Heuvelland hebben Vebego, MTB, UWV werkbedrijf en ROC Leeuwenborg zich geconformeerd aan de realisatie van deze opdracht.

Aan het einde van de pilotperiode dienen de bevindingen te worden vastgelegd in een rapportage, die vertaald wordt naar een businessplan.

Inmiddels is door Podium 24 een businessplan opgeleverd. Hieruit blijkt dat de vooraf gestelde kwantitatieve doelstellingen zijn gehaald. Ook is in de praktijk gebleken dat de aansluiting tussen front (podium 24) - en backoffice (Sociale Diensten) verbeterd kan worden.

Podium 24 heeft vanaf 2014 een plaats verworven in bieden van ondersteuning op het gebied van vacaturevervulling aan werkgevers in onze regio.

3.13 Samenvattend

Vanwege een optimale inspanning ten aanzien van de uitvoering van het re-integratiebeleid is in het jaar 2014, ondanks de economische tegenwind, een respectabele uitstroom naar arbeid gerealiseerd.

In totaal zijn 41 personen uitgestroomd naar werk, inclusief gesubsidieerde arbeid. Ter vergelijking, in 2013 stroomden 35 personen uit naar werk.

Het feit blijft overeind dat het grootste deel van het resterende klantenbestand meer en meer een harde kern vertoont, waarbij uitstroom naar de arbeidsmarkt moeilijk te realiseren is vanwege arbeidsongeschiktheid en veroudering van het bestand. Zie hiervoor onderstaande bestandsanalyse.

Ondanks dit gegeven is bij iedere bijstandsgerechtigde, daar waar mogelijk, getracht een passend traject naar de arbeidsmarkt te realiseren, en heeft bij iedere nieuwe aanvraag het voorkomen van instroom middels het direct verwijzen naar een baan prioriteit gehad.

Hoofdstuk 4	Zorg
--------------------	-------------

4.1 Inleiding

Naast de wettelijke taak die de gemeente heeft op het gebied van inkomen en werk is er ook nog de brede zorgtaak op diverse terreinen. Hierbij kan men denken aan de bijzondere bijstand, het sociaal cultureel fonds en de schuldhulpverlening. In onderstaande paragrafen wordt hier nader op ingegaan.

4.2 Bijzondere Bijstand

Als er noodzakelijke kosten gemaakt moeten worden en er is sprake van bijzondere omstandigheden, dan kan er een beroep gedaan worden op de bijzondere bijstand. Of er sprake is van noodzaak en bijzondere omstandigheden wordt per individuele situatie beoordeeld. Bijzondere bijstand wordt niet verleend als men aanspraak kan maken opeen andere voorziening. Bij bijzondere bijstand kan men denken aan bijzondere reiskosten en dieetkosten. Bij de bepaling van het recht op bijzondere bijstand wordt rekening gehouden met een draagkracht indien het inkomen hoger is dan de van toepassing zijnde bijstandsnorm. Het vermogen mag niet meer bedragen dan de vrij te laten bedragen genoemd in de WWB. De collectieve ziektekostenverzekering en de bijdrage chronisch zieken zijn categoriale voorzieningen die ook onder de bijzondere bijstand vallen. Informatie over deze voorzieningen is apart vermeld (zie paragraaf 4.3).

In het jaar 2014 is een ruim beroep gedaan op de mogelijkheden van de bijzondere bijstand. In totaal zijn hiervoor 312 aanvragen ingediend, hetgeen leidde tot 257 toekenningen en 55 afwijzingen.

Hieronder is een overzicht van de diverse verstrekkingen ingevolge de bijzondere bijstand:

Bijzondere bijstand		2014	
CBS-codes		Uitgaven	
	Directe levensbehoeften		
1	Kleding of schoeisel	€	2.570,13
3	Langdurigheidstoelagen	€	-
4	Eenmalig levensonderhoud	€	8.072,86
5	Verwarmings- en verlichtingskosten	€	2.616,83
6	Maaltijdvoorziening	€	59,67
7	Toeslag boven de norm	€	-
8	Aanvullende bijstand	€	3.421,30
9	Overige algemene levensbehoeften	€	-
	Voorziening voor het huishouden		
10	Huishoudelijke hulp of gezinshulp	€	4.316,74
12	Overige kosten in verband met de huishouding	€	-
	Voorzieningen voor wonen		
20	Kosten inrichting	€	19.978,54
21	Kosten inrichting / huisraad doorbetaling		
22	Verhuiskosten	€	687,50
23	Woonkosten tot huursubsidiegrens	€	32.450,31
			€ 55.321,71

24	Woonkosten boven huursubsidiegrens	€	16.183,39	
25	Woningaanpassing			
26	Alarmsysteem	€	303,79	
27	Voorzieningen in verband met handicap			
29	Overige kosten in verband met woonvoorzieningen	€	605,00	
	Voorzieningen voor opvang			
30	Opvang/Huisvesting in pension of hotel	€	-	
31	Opvang in crisiscentrum	€	-	
32	Kinderopvang			
38		€	-	
39	Overige opvang	€	375,00	
	Voorzieningen voor maatschappelijke zorg			
40	Kosten telefoon	€	359,40	
43	Kosten eigen vervoermiddel	€	-	
44	Taxikosten	€	201,95	
45	Overige vervoerskosten	€	5.069,34	
46		€	-	
49	Overige kosten maatschappelijke zorg	€	75.714,15	
50	Waarborgsom	€	1.050,00	
51	Rente / aflossing schulddelging	€	-	
52	Vestiging krediethypotheek	€	-	
53		€	472,18	
54	arbeidsongeachiktheidsverzekering	€	-	
55	Ziektekostenverzekering	€	16.809,66	
56	Rechtsbijstand	€	9.664,38	
57	Verhoging norm alleenstaande inrichting	€	2.862,32	
58	Verhoging norm gehuwd inrichting			
59	Overige kosten financiële transacties			
60	Omscholings- of studiekosten (niet tertiair)	€	133,50	
61	Bedrijfsdoeleinden	€	-	€ 59.178,00
62	Omscholingskosten tertiair niveau			
63	Reiskosten arbeid/scholing	€	15.434,63	
64	Kinderopvang arbeid/scholing	€	4.503,79	
65	Kosten identificatie			
66	Bijdrage ziektekstverzekering	€	93,00	
69	Overige kosten ter vermindering van bijstandsbehoefte	€	341,00	
	Medische dienstverlening			
70		€	-	
72		€	-	

74	Geneesmiddelen	€	2.361,98	
75	Bril	€	3.303,08	
76	Andere hulpmiddelen	€	3.414,61	
77	Dieetkosten	€	126,49	
80	Opname ziekenhuis e.d	€	12,10	
81	Kosten huisarts			
82	Intra/semi-murale verpleging/verzorging			
83	Verpleging aan huis			
84	Kosten in verband met geboorte	€	105,00	
85	Kosten specialist	€	200,00	
86	Kosten fysiotherapie	€	1.279,80	
88	Kosten tandarts	€	8.432,23	
89	Overige medische/paramedische kosten	€	3.716,52	
90	Begrafeniskosten	€	935,17	
99	Overige kosten	€	3.955,35	
101	Maatschappelijke Participatie cat 1	€	-	€ 775,00
102	Maatschappelijke Participatie cat 1	€	-	€ 3.700,00
103	Maatschappelijke Participatie cat 1	€	-	€ 4.169,00
104	Maatschappelijke Participatie cat 1	€	-	€ 5.020,45
105	Maatschappelijke Participatie cat 1	€	-	€ 24.000,00
				€ 37.664,45
110	Tegemoetkoming koopkracht gehuwden	€	-	€ 3.100,00
111	Tegemoetkoming koopkracht eenoudergezinnen	€	-	€ 4.050,00
112	Tegemoetkoming koopkracht alleenstaanden			€ 15.120,00
				€ 22.270,00
	Totaal der uitgaven	€	252.192,69	

4.3 Sociaal cultureel fonds / maatschappelijke participatie

Het sociaal cultureel fonds verstrekt gemaximeerde vergoedingen van kosten voor maatschappelijke en culturele activiteiten zoals, lidmaatschappen van sportverenigingen, zwemabonnementen, bezoek bibliotheek, theater et cetera. De inkomensgrens om recht te kunnen doen gelden op het sociaal cultureel fonds is per 1 januari 2007 verruimd naar 110%. In het jaar 2014 zijn 207 aanvragen ingediend, waarvan 199 toekenningen en 8 afwijzingen.

Sociaal Cultureel Fonds	2011	2012	2013	2014
Totaal aantal aanvragen	220	200	205	207

4.4 Collectieve ziektekostenverzekering

De gemeente Valkenburg aan de Geul biedt inwoners met een inkomen tot 110% van de toepasselijke bijstandsnorm de mogelijkheid om deel te nemen aan de collectieve ziektekostenverzekering. De verzekering wordt uitgevoerd door IZA-CURA. Met deze verzekering worden verschillende kosten (tandarts, fysiotherapie, brillen et cetera), waar voorheen bijzondere bijstand voor werd verleend voor 100% vergoed door IZA-CURA. Door de bijdrage van de gemeente en de extra korting die IZA-CURA geeft is de premie zeer aantrekkelijk. In onderstaand overzicht is het aantal deelnemers (volwassen personen) weergegeven.

Collectieve ziektekostenverzekering	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Aantal deelnemers	418	425	431	185	192	196

Opmerking: Tot en met 2011 zijn bij de genoemde aantallen ook de gezinsleden vermeld. Vanaf 2012 alleen nog het aantal lopende (gezins) verzekeringen.

4.5 Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

De gemeente heeft de vrijheid om wel of niet kwijtschelding toe te passen voor gemeentelijke belastingen. Wettelijk is het niet verplicht om kwijtschelding toe te passen. De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft gekozen voor een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid. Hierbij wordt, indien aan de voorwaarden wordt voldaan, 100% van de belastingen kwijtgescholden. Kwijtschelding wordt verleend voor de onroerend zaakbelasting, de rioolheffingen en de afvalstoffenheffing.

4.6 Klantenparticipatie

In de WWB is de verplichting opgenomen dat de gemeente een verordening opstelt waarin zij de regels vastlegt over de wijze waarop klanten en/of hun vertegenwoordigers worden betrokken bij de uitvoering van de wet. De gemeente moet in de verordening in ieder geval aangeven de wijze waarop:

- Periodiek overleg wordt gevoerd
- De onderwerpen voor de agenda van dit overleg aangeleverd kunnen worden
- De klantenraad wordt voorzien van de voor een adequate deelname aan het overleg benodigde informatie

De hierboven genoemde onderwerpen zijn vastgelegd in de 'Verordening Cliënten participatie'. Er is een regionale klantenraad waarbij zijn aangesloten samenwerkingsverband Pentasz en de gemeente Valkenburg aan de Geul. Met de invoering van de WWB heeft de raad op basis van de verordening een formele status. Het doel is om in de vergaderingen van de klantenraad, de bedrijfsvoering alsmede het (voorgenomen) beleid aan de orde te stellen. Het platform heeft door haar actieve opstelling een positieve bijdrage geleverd aan het (te ontwikkelen) beleid.

4.7 Samenvattend

De basis van het gemeentelijk beleid op het terrein van inkomen en werk is dat iedereen zelfstandig in zijn inkomen moet kunnen voorzien. We doen er door handhaving en inzetten op re-integratie alles aan om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen. De personen die door beperkingen niet in staat zijn te werken, worden op een goede en sociale wijze ondersteund. Ook werkende huishoudens met een laag inkomen en specifieke groepen zoals ouderen en gehandicapten hebben vaak extra financiële ondersteuning nodig. Het zorgbeleid geeft vorm aan dit uitgangspunt. Daarbij staat het vergroten van de zelfredzaamheid en het ondersteunen van deze groep inwoners centraal.

Hoofdstuk 5 Verantwoording

5.1 Bezwaarschriften

Als klanten van de afdeling Maatschappelijke Ondersteuning het niet eens zijn met de primaire beslissing op hun aanvraag, hebben zij de mogelijkheid om in bezwaar te gaan. Het college besluit op een bezwaarschrift, na advies ingewonnen te hebben van de commissie van bezwaarschriften. Bezwaarde wordt altijd in de gelegenheid gesteld zijn/haar zienswijze kenbaar te maken aan de commissie. Tegen een beslissing op bezwaar bestaat vervolgens de mogelijkheid beroep in te stellen bij de rechtbank te Maastricht.

Bezwaarschriften	2011	2012	2013	2014
Aantal	14	15	8	13
Ingetrokken	3	4	3	5
Gegronde	5	5	1	4
Ongegronde	5	4	4	4
Nog in behandeling	0	2	0	0

5.2 Single information/single audit

De verantwoordingsinformatie over de WWB, IOAW, IOAZ en Bbz wordt opgenomen in een bijlage van de jaarrekening 2014 (Sisa)

De kern van dit single audit traject is dat het gemeentebestuur verantwoordelijk is voor de controle van hun eigen uitvoering.

In het kader van SISA worden onderzoeken verricht gericht op juistheid, tijdigheid en volledigheid van het behandelen van aanvragen, rechtmatigheidsonderzoeken, betalingen en terugvorderingen van uitkeringen, op de besteding van het werk deel, op de werking van het systeem, de voorschriften en procedures. Hierdoor wordt de betrouwbaarheid gewaarborgd van de gegevens in de uitkering- en debiteurenadministratie die als basis dienen voor de verstrekking van beleid- en beheerinformatie aan het management en de gemeenteraad.

De accountantscontrole van de jaarrekening is bepalend voor de vaststelling van de rechtmatigheid van genoemde uitkeringen. Door het vaststellen van het jaarlijks beleidsverslag wordt de gemeenteraad voldoende in de gelegenheid gesteld de vinger aan de pols te houden en de uitvoering te beoordelen en haar rol van eerstelijns - toezicht houder te vervullen.

5.3 Beeld en verantwoording van de wetsuitvoering over het jaar 2014.

In het kader van single audit heeft de afdeling Maatschappelijke Ondersteuning in de vorm van een steekproef (uitgezet door de accountant) een onderzoek uitgevoerd naar de besteding van het budget gebundelde uitkering en het budget participatie.

Hierbij is de rechtmatigheid van de verstrekte uitkeringen ingevolge de WWB, IOAW, IOAZ, Bijzondere Bijstand, BBZ, langdurigheidtoeslag en de uitgaven uit het participatiebudget ten

behoefte van gesubsidieerde arbeid en reïntegratie in het kader van single audit gecontroleerd inclusief de administratieve organisatie met de daaraan verbonden interne controle maatregelen. Deze controle heeft betrekking op alle onderdelen, te weten: aanvragen, rechtmatigheid- en doelonderzoeken, mutaties, einde uitkeringsonderzoeken, terugvordering, verhaal, hercontrole - debiteuren, debiteuren-incasso, het opleggen van verplichtingen en de handhaving ervan en de uitgaven in het kader van het werk deel inclusief de administratie.

Uit deze steekproef is het volgende gebleken:

- Door een adequate opzet en werking van een goede administratieve organisatie en de daarmee verbonden maatregelen van interne controle is de rechtmatigheid van voren genoemde onderdelen volledig gewaarborgd en biedt de administratie in ruime zin een getrouwe weergave van de uitvoering en het uitkeringsproces.
- In elk dossier is een controlelijst single audit aanwezig, welke mede zorg draagt voor een duidelijk en overzichtelijk controlespoor, waardoor mede een volledig beeld wordt gevormd van de uitvoeringspraktijk met betrekking tot de belanghebbende.
- De kwaliteit van het geheel is van een goed niveau en de onderzoekstermijnen van de heronderzoeken, beëindigingonderzoeken en debiteurenonderzoeken worden strikt nageleefd.
- Uit de gehele bevindingen blijkt de verstrekte uitkeringen rechtmatig zijn verstrekt en dat geen enkele financiële tekortkoming is geconstateerd.
- Concluderend kan worden gesteld dat aan alle verantwoordingsaspecten is voldaan, dat alle processen welke betrekking hebben op de WWB, IOAW, IOAZ en BBZ goed worden uitgevoerd, dat de interne controle van een goed niveau is, zowel preventief als repressief en daarmee aan de kwaliteitseisen voldoet. Vorenstaande bevindingen zijn gecontroleerd door de gemeentelijke accountant en voor akkoord bevonden.

Hoofdstuk 6 Financiële verantwoording

6.1 Inleiding

Sinds de inwerkingtreding van de Wet werk en bijstand (WWB) zijn gemeenten zowel financieel als beleidsmatig verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wet. Doel van deze financieringssysteematiek is om gemeenten nog meer dan voorheen te stimuleren tot een actief re-integratiebeleid en een efficiënte handhaving van regelgeving. Het rijk stelt hiertoe jaarlijks voor alle gemeenten een macro-budget WWB vast, dat volgens een bepaalde verdeelsleutel wordt uitgekeerd aan de gemeenten.

6.2 Participatiebudget

Per 1 januari 2009 is de Wet Participatiebudget ingevoerd. Met deze wet heeft het Rijk de middelen voor re-integratie, inburgering en educatie gebundeld in een budget, het Participatiebudget. De wet Participatiebudget bepaald nadrukkelijk dat de drie materiewetten (WWB, WEB en WI) van kracht blijven. Vanaf 2009 is regionaal verband het samenhangend beleid op het gebied van participatie bepaald, hetgeen heeft geleid tot de vaststelling door het college van de nota Participatiebeleid.

6.2.1 Inkomsten en uitgaven participatiebudget

In 2014 heeft het Rijk aan de gemeente Valkenburg aan de Geul toegekend voor het om alle re-integratieactiviteiten te kunnen betalen. In het kader van de meeneemregeling resteerde uit 2013 nog een negatief bedrag van € 8642,--.

Dit totale budget is in 2014 op de volgende wijze besteed:

Het participatiebudget 2014, inclusief meeneemregeling, was voldoende om alle re-integratieactiviteiten, inclusief gesubsidieerde arbeid, budgettair neutraal te laten verlopen. Het overschot van € € 30.042,- hebben wij niet aangewend ter verrekening van onze eigen uitvoeringslasten over 2014 doch volledig als extra budget toegevoegd aan het Participatiebudget 2015.

Uit de besteding van de Rijksmiddelen re-integratie blijkt dat wij het budget rechtmatig hebben aangewend om te voorkomen dat nieuwe klanten in de uitkering worden opgenomen c.q. de arbeidsparticipatie van het zittende bestand te bevorderen o.a. door het plaatsen van cliënten in groeibanen.

6.3 Gebundelde uitkering

Het budget van de gebundelde uitkering 2014 WWB is volledig vrij te besteden en niet geormerkt. Voor dit budget is de gemeente volledig financieel verantwoordelijk. Een eventueel overschot is vrij besteedbaar. Bij een tekort op het budget is de eerste 10% overschrijding altijd voor eigen rekening. De uitgaven als gevolg van de bijstandsverlening levensonderhoud dient volledig uit genoemde budget voldaan te worden. Eventuele overschotten mag de gemeente behouden, terwijl eventuele tekorten tot, in principe, maximaal 10% van het budget voor rekening van de gemeente komen.

Bij overschrijding van die 10% kan de gemeente een aanvullend budget aanvragen bij het rijk, waarbij de gemeente dan moet aantonen, dat in de gemeente sprake is/was van uitzonderlijke omstandigheden, waarbij het Rijk tevens beoordeelt of de gemeente een adequaat beleid heeft gevoerd en dat de uitkeringen rechtmatig verstrekt zijn.

Het is geen zekerheid dat een aanvullend budget wordt toegekend.

Tot het budget gebundelde uitkering behoren de volgende uitgaven: WWB, IOAW, IOAZ en levensonderhoud startende ondernemers BBZ.

6.3.1 Inkomsten en uitgaven gebundelde uitkering

Het Rijk heeft het definitieve budget gebundelde uitkering 2014 vastgesteld op € 4.523.457,00 Over het jaar 2014 bedragen de netto - uitgaven (bruto - uitgaven minus inkomsten € 4.615.544,00 en is het toegekende budget niet geheel toereikend. Het tekort bedraagt derhalve € 92.087,00

Genoemd tekort komt volledig voor rekening van de gemeente.

Inkomensdeel Wwb	2011	2012	2013	2014
Inkomsten	€ 3.406.324,-	€ 4.136.406	€ 4.481.023,-	€ 4.523.457,00
Uitgaven	€ 3.957.239,-	€ 3.972.634	€ 4.409.219,-	€ 4.615.544,00
				€
Overschot/tekort	- € 550.915,-	+€ 163.772	+€ 71.803,-	- € 92.087

6.4 Budget BBZ kredieten en levensonderhoud gevestigde ondernemer.

Voor dit budget geldt nog de oude financieringssystematiek (75% / 25%).

Voor de uitvoering van deze regelingen ontvangt de gemeente een vergoeding van 75% / 90% op declaratiebasis van het Rijk. Ten laste van de gemeente blijft dan 25%. Hiervoor ontvangt de gemeente echter een apart budget. Indien dit budget niet toereikend is dan krijgt de gemeente van het Rijk een **verplichte** aanvullende uitkering.

In het jaar 2014 is aan 3 personen een bedrijfskrediet verstrekt voor een bedrag van € 57.000,00 en is aan 2 personen een bedrag van € 16.699,00 aan levensonderhoud verstrekt. Er zijn externe onderzoeken verricht door het IMK voor een totaal bedrag van € 43.164,00. De totale uitgaven BBZ over het jaar 2014 bedragen € 116.833,00 en de ontvangsten € 72.569,00.

De uitgaven betrekking hebbende op de advieskosten zijn voor 90% declarabel bij het Rijk. De overige uitgaven zijn voor 75% declarabel bij het Rijk. De resterende kosten komen ten laste van de gemeente, waarvoor de gemeente een budget van het Rijk ontvangt. Saldering van de te

ontvangen vergoedingen van het Rijk € 70.586,00 en de ten laste van de gemeente blijvende bestedingen € 44.264,00 resulteert in en overschot van € 26.322,00.

6.5 Totaal financieel overzicht periodieke uitkeringen.

6.5.1 WWB, IOAW, IOAZ en BBZ

In het jaar 2014 is er sprake van een overschot BBZ van € 26.322,00.

Bij de WWB is sprake van een tekort van € 92.807,00 hetgeen volledig voor rekening van de gemeente komt.

6.5.2 Bijzondere bijstand , Langdurigheid Toeslag en maatschappelijke participatie

In het jaar 2014 bedroegen de uitgaven ten behoeve van de bijzondere bijstand € 252.192,69,--, de maatschappelijke participatie € 37.664,45 en Langdurigheidtoeslag € 55.321,71.

De kosten van bijzondere bijstand worden gebudgetteerd via het Gemeentefonds. Hierin is een fictief budget Bijzondere Bijstand opgenomen. Dit wordt fictief genoemd omdat deze gelden sedert 1994 niet meer geoormerkt zijn. Op grond van historische bijtellingen en onttrekkingen is een landelijk fictief budget geformeerd en volgens verdeelparameters van het gemeentefonds kan deze berekeningswijze ook op gemeentelijk niveau worden doorgevoerd.

Het budget dat hiervoor in het gemeentefonds is gestort is toereikend.

6.6 Samenvattend

Het budget 2014 is niet toereikend gebleken om de uitkeringslasten van de WWB over het jaar 2014 geheel te betalen.

De gemeente Valkenburg aan de Geul blijft financieel kwetsbaar vanwege het feit dat wij in de komende jaren enerzijds afhankelijk blijven van het toe te kennen budget door het rijk en anderzijds de gemeente relatief veel personen met een WWB, WW- WAO- Wajong- of WAZ uitkering heeft.

Ter verduidelijking hiervan zijn onderstaand de aantallen per regeling weergegeven waarbij steeds een vergelijking wordt gemaakt tussen onze gemeente en het gemiddelde van de gemeenten met een vergelijkbare grootte in Nederland. De cijfers hebben betrekking op het 4e kwartaal van 2014 (bron CBS):

Soort uitkering	Valkenburg aan de Geul	Landelijk gemiddelde soortgelijke gemeente (10.000-20.000 inw.)
WWB	320	180
WW	440	360
WAO	430	270
WAJONG	230	210
WIA	240	150
AOW	4380	2950

Deze cijfers geven een duidelijk beeld van de grote risico's voor onze gemeente. Het tekort veroorzaakt door de voortdurende economische recessie, die de regionale en lokale arbeidsmarkt, in een van de conjunctuur sterk afhankelijke toeristensector, in haar hart heeft getroffen en anderzijds de pech dat de budgettoedeling in den beginne gebaseerd is op de uitgaven van het jaar 2001. Het jaar, dat wij de laagste uitgaven ooit hadden. Dit spook is ons altijd blijven achtervolgen, waardoor wij mede een budget ontvangen van het Rijk dat verre van toereikend is en gezien de bijzondere structuur van de gemeente Valkenburg aan de Geul niet terecht en onbillijk is.

Op basis van het voorstaande en bovenstaande tabel is et meer dan gerechtvaardigd over een hoger budget van het Rijk.

Daarnaast constateren wij in 2014 en verdubbeling van het aantal IOAW aanvragen ten opzichte van 2013.

Analyse verwacht tekort gebundelde uitkering voor het jaar 2015:

Omvang verwacht tekort 2015

Op basis van de uitgaven 2014, de uitgaven minus ontvangsten over het 1^e kwartaal 2015 en het aantal aanvragen en beëindigingen over het 1^e kwartaal 2015 verwachten wij in 2015 dat wij ongeveer € 4.800,000 gaan uitgeven. Rekening houdend met het toebedeeld voorlopig budget over 2015 van € 4.442.047,00 betekent dit een voorlopig verwacht tekort van € 357.953,00. Verwacht wordt echter dat het daadwerkelijk tekort boven de 10% eigen aandeel uitkomt, zijnde 10% van € 4.442.047,00 = € 444.204,00.

Derhalve onderstaande analyse van de oorzaken van het verwachte tekort en de maatregelen welke wij hebben genomen om dit tekort terug te dringen.

Analyse oorzaken tekort.

1. Ontoereikend budget:

De gemeente Valkenburg aan de Geul blijft financieel kwetsbaar vanwege het feit dat wij in de komende jaren afhankelijk blijven van het toe te kennen budget door het rijk wat in den beginne gebaseerd is op de uitgaven van het jaar 2001. Het jaar, dat wij de laagste uitgaven ooit hadden. Dit spook is ons altijd blijven achtervolgen, waardoor wij mede een budget ontvangen van het Rijk dat verre van toereikend is en gezien de bijzondere structuur van de gemeente Valkenburg aan de Geul niet terecht en onbillijk is.

Op basis van het voorstaande en onderstaande tabel is het meer dan gerechtvaardigd dat het rijk bij de toekenning van het budget meer rekening houdt met de specifieke situatie van onze gemeente.

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft relatief veel personen met een Participatiewet- WAO- Wajong- WIA of AOW uitkering heeft.

Ter verduidelijking hiervan zijn onderstaand de aantallen per regeling weergegeven waarbij een vergelijking wordt gemaakt tussen onze gemeente en het gemiddelde van de gemeenten met een vergelijkbare grootte in Nederland. De cijfers hebben betrekking op het 4e kwartaal van 2014 (bron CBS):

Soort uitkering	Valkenburg aan de Geul	Landelijk gemiddelde soortgelijke gemeente (10.000-20.000 inw.)
PW (vm WWB)	320	180
WW	440	360
WAO	430	270
WAJONG	230	210
WIA	240	150
AOW	4380	2950

Deze cijfers geven een duidelijk beeld van de grote risico's voor onze gemeente. Op basis van de bovenstaande cijfers is een hoger budget voor onze gemeente meer dan gerechtvaardigd.

2. Bijzondere structuur Valkenburg aan de Geul.

Valkenburg aan de Geul is nu eenmaal niet te vergelijken met een plattelandsgemeente waar dan ook in Nederland. Onze hoge aantallen zijn hoofdzakelijk te wijten aan de bijzondere structuur van de gemeente Valkenburg aan de Geul.

Deze structuur blijkt uit de vele hotels, pensions, vakantieappartementen, vakantieparken, campings, RIBW instellingen, opvangtehuizen etc. De gemeente Valkenburg aan de Geul is te vergelijken met een gemeente van 40.000 inwoners met alle gevolgen van dien.

Door de aanwezigheid van genoemde voorzieningen (**met name de vele appartementen**) en de naamsbekendheid heeft Valkenburg aan de Geul een groot zuigkrachteffect, waardoor zich in

verhouding veel meer mensen vestigen in Valkenburg aan de Geul. Het vorenstaand mist uiteraard zijn uitwerking niet op het uitkeringsbestand van onze gemeente.

Verder blijkt uit een vergelijking tussen onze gemeente (16675 inwoners per 1 januari) met onze buurgemeente Meerssen (19695 inwoners) dat in 2014 bij de gemeente Meerssen 88 aanvragen zijn binnengekomen en in onze gemeente 118.

Wij hebben dus op jaarbasis over 2014 30 aanvragen meer dan de aangrenzende buurgemeente Meerssen, terwijl de gemeente Meerssen meer inwoners heeft.

Het voorstaande geeft exact de werkelijkheid weer met betrekking tot de voren vermelde bijzondere structuur van de gemeente Valkenburg aan de Geul..

3. Veroudering bestand:

Analyse klanten per 31 december 2014:

	Aantal
Actuele klanten	323
Specifieke regelingen IOAW/IOAZ	20
Volledig arbeidsongeschikt	196
Totaal aantal (mogelijk)te re-integreren klanten	70

Bestandsanalyse (Inclusie IOAW/Z) naar leeftijd:

Leeftijd	31-12-14
18 < 27 jaar	11
27 < 30 jaar	10
31 < 40 jaar	48
41 < 50 jaar	104
51 < 60 jaar	99
61 < 65 jaar	51
Totaal	323

Het CBS hanteert leeftijdscategorieën van 45-55 jaar en 55-65 jaar. Om dus een objectieve vergelijking te kunnen maken tussen de getallen van de gemeente Valkenburg aan de Geul en het landelijk gemiddelde zijn wij genoodzaakt ook een vergelijking te maken van de categorie 45-65. Uit deze vergelijking blijkt het volgende:

Landelijk:

Het totaal aantal bijstandsgerechtigden in Nederland bedraagt 434.000(peilmaand september 2014)

Het aandeel personen van 45 jaar tot en met 64 jaar hierin bedraagt 206.000

Procentueel gezien is dit **47,46%**

Valkenburg aan de Geul:

Het totaal aantal bijstandsgerechtigden bedraagt 323.(WWB)

Het aandeel personen van 45 tot en met 64 jaar hierin bedraagt 214.

Procentueel gezien is dit **62,25%**.

Hieruit blijkt dat het aandeel ouderen (>45) in ons uitkeringsbestand beduidend hoger is dan het landelijke gemiddelde.

Bron CBS 2014

Bovendien is 70% van het totale bestand arbeidsongeschikt, op basis van een officieel medisch advies.

Landelijk is gebleken dat leeftijd (> 50 jaar en ouder) en arbeidsongeschiktheid uitstroombelemmerend werken, hetgeen ook in onze gemeente het geval is.

Dit neemt niet weg dat wij ook deze categorie uitkeringsgerechtigden actief begeleiden om te komen tot mogelijke herintreding op de arbeidsmarkt, c.q. participatie aan de samenleving.

4. Economische recessie:

De voortdurende economische recessie heeft de gemeente Valkenburg aan de Geul in haar hart getroffen. Onze gemeente is sterk afhankelijk van de toeristensector en juist daar is de recessie zwaar toegeslagen. Dit heeft een afname van de bedrijfsactiviteiten en werkgelegenheid tot gevolg gehad.

In 2014 stopten 128 bedrijven in Valkenburg aan de Geul met hun bedrijfsactiviteiten.

Daarom hebben de gemeente Valkenburg aan de Geul en het Instituut Midden en Kleinbedrijf het initiatief genomen om bedrijven te ondersteunen. Met het initiatief “155-red-een-bedrijf” kunnen ondernemers kosteloos terecht bij het IMK voor bedrijfsadvies en ondersteuning.

5. Toename aantal IOAW uitkeringen:

De laatste jaren is het IOAW-bestand fors toegenomen. Het aantal aanvragen over het jaar 2014 ten opzichte van 2013 is verdubbeld. Het totale bestand IOAW/IOAZ uitkeringen drukt zwaar op het budget.

6. Geen tekortkomingen in de uitvoering:

Uit de accountantsverklaring en het rapport van bevindingen over het jaar 2014 blijkt dat geen financiële onrechtmatigheden en /of tekortkomingen zijn geconstateerd bij het Inkomensdeel 2014

Het tekort wordt dus niet veroorzaakt door onrechtmatige of onzekere bestedingen van het gemeentelijk uitvoeringsbeleid.

Maatregelen om het verwachte tekort terug te dringen:

1. Versterken poortwachtersfunctie;
 - a. Ter voorkoming van onrechtmatige vestiging in m.n. vakantieappartementen, pensions en hotels in onze gemeente bij inschrijving BPR controle stappen inbouwen zodat de periode tussen vestigen in de gemeente en de daadwerkelijke inschrijving BPR kan oplopen tot 2 maanden. Pas na inschrijving BPR kan een aanvraag Participatie Wet in behandeling genomen worden;
 - b. Wanneer personen zich uiteindelijk vestigen in Valkenburg middels een BPR inschrijving bij de aanvraag Participatie Wet een nader onderzoek doen of er feiten en omstandigheden zijn waardoor gesteld kan worden dat sprake is van ongenoegzaam besef van verantwoordelijkheid waardoor betrokkene een periode wordt uitgesloten of er direct een maatregel van toepassing is. Daarnaast direct inzetten van re-integratie activiteiten zoals o.a. directe verwijzing naar Transferium.
 - c. Goede uitwisseling met de IND bij o.a. EEG onderdanen , bij een recht op bijstand heeft de aanvraag Participatie Wet soms de consequentie dat de EEG-onderdaan niet meer rechtsgeldig in Nederland verblijft.
2. Intensivering en versterking re-integratie activiteiten
 - a. Voor iedere cliënt in het “oude” bestand het arbeidsvermogen vaststellen;
 - b. Voor alle nieuwe cliënten direct het arbeidsvermogen opstellen;
 - c. Alle cliënten dienen zich in te schrijven met Podium-24 en, indien mogelijk, deel te nemen aan diverse projecten op het gebied van werkgelegenheid geïnitieerd;
 - d. Versterken poortwachtersfunctie in het kader van re-integratie;
 - e. Alle cliënten een passend aanbod bieden te weten doorleiding Transferium, alternatieve tegenprestatie, vrijwilligerswerk, participatieplek etc.

Teneinde de bovengenoemde werkzaamheden uit te voeren en het arbeidsvermogen voor het gehele bestand vast te stellen wordt in de periode 1-5-2015 t/m 31-12-2015 ingezet op een versterking van het team met een medewerker voor 36 uur per week.

3. Het college heeft besloten een onderzoek in te stellen bij de ondernemers in Valkenburg aan de Geul naar de behoefte aan ondersteuning en personeel. Op basis van de uitkomsten worden vervolgstappen genomen.
4. Ter versterking van de re-integratieactiviteiten is het volledige restant budget 2014 Werk-deel ad € 30.042,- toegevoegd aan het Participatiebudget 2015, zodat de maximale financiële middelen aanwezig zijn ter uitvoering van de extra maatregelen.
5. In een samenwerking tussen de gemeente en het IMK is het project “155-red een bedrijf” opgestart. Dit project heeft ten doel om ondernemers in een vroegtijdig stadium te helpen bij concrete ondersteuningsvragen. In het eerste kwartaal van 2015 hebben zich al 15 ondernemers hiervoor gemeld.

Voorwaarden van het Rijk om voor een aanvullende uitkering in aanmerking te komen:

Wanneer kan een gemeente aanspraak maken op een aanvullende uitkering over het jaar 2015.

Om aanspraak te kunnen maken op een vangnetuitkering over 2015 dient de gemeente aan een aantal voorwaarden te voldoen.

1. Het verzoek moet uiterlijk op maandag 15 augustus 2016 te zijn ingediend;
2. Bij het verzoek dient het college de volgende documenten te voegen:
 - a. een globale analyse van de mogelijke oorzaak en de omvang van het tekort, mede in het kader van de inwerkingtreding van de Participatiewet en de eerdere financiële resultaten van de uitvoering van de WWB, en van de verwachte ontwikkelingen van dat tekort in de komende jaren;
 - b. een document waarmee het college de raad heeft geïnformeerd over zijn analyse en de maatregelen die worden genomen dan wel worden overwogen om tot tekortreductie te komen;
 - c. een document waaruit de opvattingen van de gemeenteraad hieromtrent blijken;
 - d. een overzicht wat de gemeente in 2015 feitelijk heeft gedaan om het tekort het hoofd te bieden en hoe zij het effect daarvan kwalificeert.
3. Het tekort op het PW-budget bedraagt meer dan 10%, op basis van de netto lasten, dat wil zeggen het verschil tussen de bestedingen en de baten op titel van de in artikel 69 PW genoemde wetten en kosten en de baten op titel van de reeds ingetrokken WWIK.

Eind september 2014 hebben gemeenten kennis kunnen nemen van het toegekende voorlopige budget voor 2015, waarmee zij kunnen ramen of zij met dit budget naar verwachting wel of niet zullen gaan uitkomen. Van gemeenten die voorzien dat zij mogelijk niet gaan uitkomen, mag worden verwacht dat zij maatregelen treffen om het voorziene tekort te beperken.

Voor het in behandeling kunnen nemen van een verzoek met betrekking tot 2015 is het voldoende dat de gemeente aantoont dat in 2015 een proces is ingezet dat gericht is op tekortreductie. De beoordeling van de behaalde resultaten wordt overgelaten aan de gemeenteraad en zal voor de toekenning van de vangnetuitkering geen rol spelen.

Voor gemeenten is het derhalve belangrijk te onderkennen dat zij in 2015 expliciet een proces van tekortreductie in gang gezet moeten hebben, om in 2016 succesvol een beroep te kunnen doen op een vangnetuitkering over 2015.

Gemeenten die daarmee wachten tot 2016 kunnen geen aanspraak maken op de vangnetuitkering over 2015.

Bij een over stijging van het toegekende budget als bedoeld in artikel 69 van de PW komt het eigen risico, berekend over het toegekende PW-budget over 2015, altijd voor rekening van de gemeente.

Het gemeentelijk tekort wordt vastgesteld op basis van de SiSa-verantwoordingsgegevens (waaronder het verslag van bevindingen van de gemeentelijke accountant en de zogeheten SiSa-bijlage), voor zover hieruit blijkt dat de bestedingen als rechtmatig zijn verantwoord.

Bestedingen die blijkens het verslag van bevindingen van de gemeentelijke accountant als fout of onzeker worden aangemerkt, worden voor de bepaling van de hoogte van het tekort, in mindering gebracht op de netto lasten over 2015.

Bij de verdeling van het PW-budget voor 2015 spelen de gemeentelijke lasten over 2013 een rol.